

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

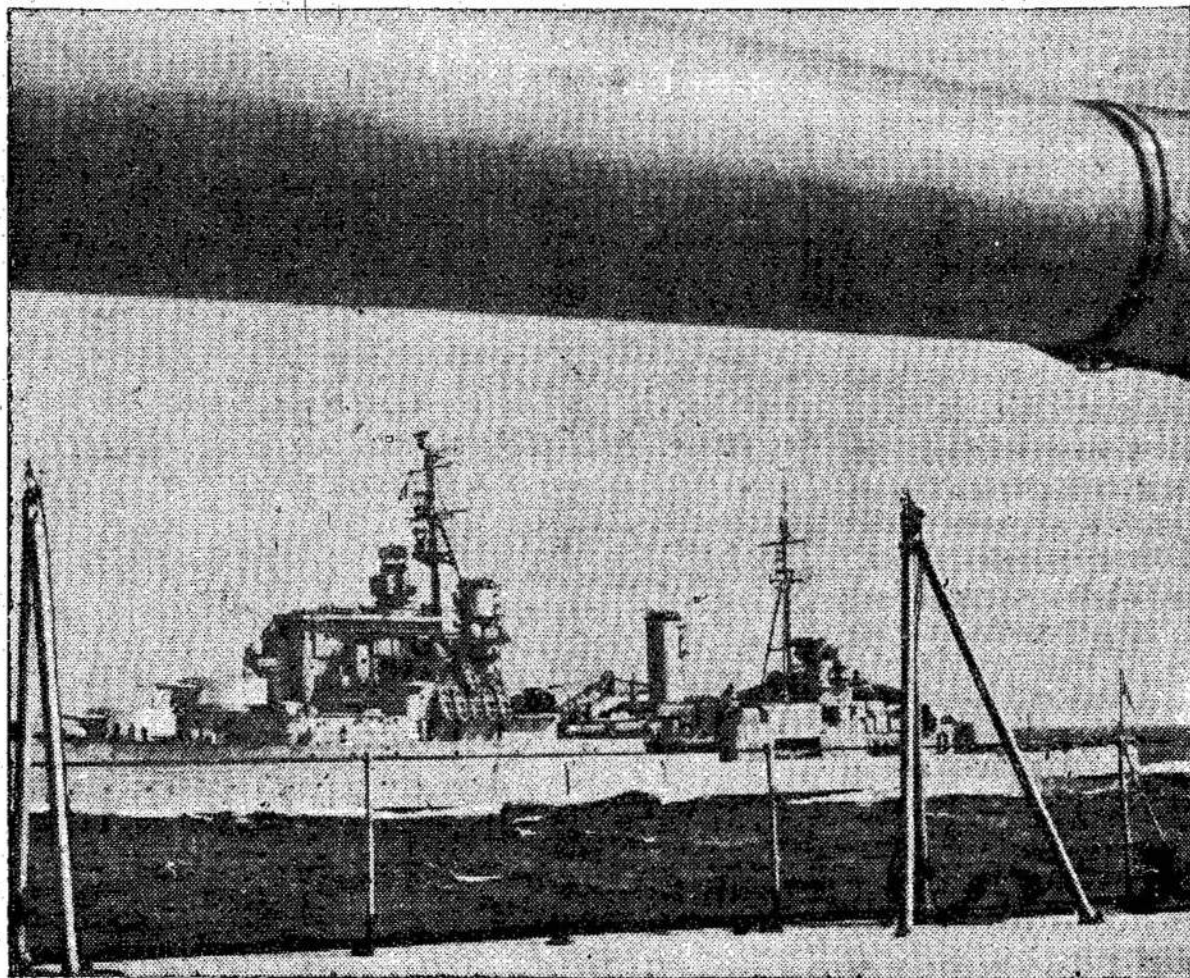
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,153

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 16, 1953, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXII

Britų kriuzeris Superb, kurs pasiūstas į Guianą. Tai britų valdžios atsakymas į Gui-

anos parlamento reikalavimą pripažinti Guianos darbininkų unijas, duoti daugiau

savivaldos panaikinant gubernatoriaus veto. Taip veikia buržuazinė "laisvė".

Churchillas Pakartojo Siūlymą; Sako Nepuolimo Paktas Pastotų Kelią Karui

MARGATE, Anglija. — Kalbėdamas Britanijos konservatų konferencijoje, Britanijos premjeras Sir Winston Churchill vėl pasiūlė didiesiems pasaulio lyderiams "draugišką, neformalią, asmenišką" konferenciją ir Rytų - Vakarų paktą uždraudimui militarinių atakų.

Jis sako, kad toks paktas

Parengė Tankus Prieš Korėjiečius

PANMUNJOM. — Amerikiečiai parengė tankus prieš Pietų Korėjos kariuomenę, kad pastaroji negalėtų užpulti ant Indijos kariuomenės, saugančios belaisvius. Sąjungininkai pareiškė, kad jie gins Indijos kariuomenę, jeigu Rhee bandys užpulti ir tokiu būdu paleisti belaisvius.

Prezidentas Eisenhoweras taipgi išpėjęs Rhee, kad Amerika neleis jam saugaliauti ir tokiu būdu suardyti paliaubas.

Rhee vis tebegrumsija užpuolimu ant Indijos kariuomenės.

tikrai pastotų kelią karui tarp Rusijos ir Vakarų, kurs "sudraskytų abiejus į šmotelius".

Churchillas nusiskundė, kad jo patikimi sąjungininkai (prezidentas Eisenhoweras ir Francijos premjeras Laniel) nepriėmė jo ankstyvesnio pasiūlymo turėti tokią konferenciją su Tarybų Sąjungos premjeru Malenkovu.

"Jos didenybės valdžia... tebmano, kad mes tvirtai stovėtume už tokį susitikimą tarp vyriausybių galvų", pabrėžė jis.

Jis mano, kad toks asmeniškasis pasikalbėjimas padidintų pasitikėjimą ir priverstų prie pasirašymo nepuolimo pakto, kurs sumažintų įsitampimą bent 5-10 metų.

"Tas galėtų priversti prie ko nors dar geresnio", pareiškė jis.

"Pasauliui reikia ramaus laikotarpio, o ne karšto noro surasti aiškias išėitis."

Atsakydamas tiems, kurie neigia nepuolimo paktus, nurodydami į Lokarno paktą, kurs buvo pasirašytas 1925 metais, jis pastebėjo, kad

tuomet Jungtinės Valstijos laikėsi neutraliai. Jeigu Jungtinės Valstijos būtų dalyvausios, sakė jis, veikiausiai nebūtų buvę karo.

Churchillo pasisakymas už didžiųjų lyderių susitikimą ir nepuolimo paktą, žymiai sustiprins taikos judėjimo pastangas priversti didžiąsias jėgas turėti pasitarimą tikslu sudaryti nepuolimo paktą.

Sako Sąjungininkai Trukdo Repatriaciją

SEOUL. — Neutralių šalių repatriacijos komisija apkaltino amerikiečius ir kitus sąjungininkus trukdydami komisijos darbo repatriuoti belaisvius. Komisija mano, kad sąjungininkai nori duoti ku, mažiau progų pasikalbėti su belaisviais.

Komisija taipgi atmetė sąjungininkų kaltinimą, būk ji veikia su įsitikinimu, kad didžiama belaisvių vyks namo.

Komisija, tačiau, mano, kad ne visi belaisviai atsiskrįs pasinaudoti proga grįžti namo. 117 jau nori grįžti.

Jugoslavija Grumsija Žygiavimu į Triestą

BELGRADAS. — Jugoslavijos vyriausybė su prezidentu Tito priešakyje grumsija pasiuntimu kariuomenės į zoną "A", jei tiktai bent vienas Italijos kareivis įkels koją į tą zoną. Tito pasiuntė į zonos "B" pakraščius 15 korvetių. (Korvetės yra nedideli kariniai laivai.)

Zona "A" yra taip vadinama laisva teritorija, kurioje randasi ir Triesto miestas. Britai ir amerikiečiai nutarė ištraukti savo okupacines jėgas ir perleisti tą zoną italams. Jugoslavai su tuo nesutinka.

Sako Britai Dumia Guaniečiams Akis

GEORGETOWN, B. G. — Britų pašalintas Britų Guianos premjeras Cheddi Jagan pareiškė, kad Britanija dumia guaniečiams akis, kaltindama, kad Jagano valdžia darė kokį tai komunistinį suokalbi.

Tą priekabę britai išgalvojė pateisinimui konstitucijos panaikinimo ir pašalinimo konstitucinės valdžios.

Liaudies Progresyvė Partija šaukia generalį streiką visoj Guianoj, kad išreiškus protestą prieš tokį baurų britų užpuolimą ant Guianos žmonių teisių.

Britų valdžia atsiuntė karo laivus, kariuomenę, paskelbė, kad konstitucinė valdžia pašalinta, konstitucija atšaukta, o Guianą dabar valdys britų gubernatorius.

Prie tokių žygių britus kurstė amerikiečiai.

FILIPINAI ŠIAUŠIASI PRIEŠ AMERIKIEČIUS

ILIGAN, Filipinai. — Prezidentas Quirino sako, kad filipiniečiai nepakę amerikiečių kišimosi į prezidentinius rinkimus.

Amerikiečiai, matote, palaiko Quirino oponentą.

Padėtis esanti gan įtempta. Amerikos ambasadorius išskrido namo raportuoti savo valdžiai.

Tito savo kalboje reikalavo, kad britai ir amerikiečiai atšauktų savo tarimą perves-ti zoną "A" italams.

Amerikiečiai, iš kitos pusės, pasiuntė į Triesto uostą tris naikintuvus. Du britų karo laivai skuba į Triesto vandenį.

Britai ir amerikiečiai turi 7,000 kariuomenės zonoj A. Jos komandierius generolas Winterton pareiškė, kad ims kiek laiko, kol zoną perims italų kariuomenė.

Jugoslavijoje išsiveržė didžiulės demonstracijos prieš britus ir amerikiečius. Jos vyksta kasdien. Buvo užpuolimų ant ambasadų ir misijų.

Jugoslavijos lyderiai savo kalbose išreiškė didžiausį nusivylimą vakarinėmis jėgomis. Vienas iš jų, Rankovičius, pareiškė, kad jie visuomet atsimins, kas pirmas davė Italijai šmotą jų kūno.

Gatvėse Jugoslavijos miestuose girdėtis kalbant apie karą.

Jugoslavijoje nebuvo tokio sujudimo nuo kovo 25, 1941 metų, kuomet Jugoslavijos valdžia pasirašė ašies paktą, o po to tuoj buvo nuversta.

Britai ir amerikiečiai nori perversi Triestą Italijai matomai tuo išrokavimu, kad tas bent kiek padėtų Italijos valdžiai, kuri labai kebluoj padėtyje, prieš jos oponentus. Jei šis reikalas susitvarkytų Italijos naudai, gal tuomet Italijoje būtų rinkimai.

Pranašauja Kriją Amerikoje, Kanadoje

TORONTO. — Jungtinių Valstijų socialistų lyderis Eric Hass, kandidatavęs į prezidentus 1952 metais, čia pareiškė, kad yra ženklų, jog artinasi ekonomis krizis.

Jis sako, kad Amerikos biznio laikraštis rašė, jog "gudrūs pinigai bėga iš Wall Streeto". O tas reiškia, kad šerų biržai grumsija susmukimas.

Jeigu būtų sulauktytas ginklavimasis, pareiškė jis, Amerikoje prasidėtų ekonomis krachas.

Pasidairius po Kanada

Kanados premjeras St. Laurent ir Ontarijos premjeras Leslie Frost susitarę Kanados natūralaus geso (dujų) klausimu.

Jie esą tos nuomonės, kad reikia nutiesti vamzdžius iš Albertos į Ontariją per Kanados žemę.

Leslie Frost taipgi pasisakė prieš Torontų Consumers Gas kompanijos planą atsiųsti gesą iš Jungtinių Valstijų.

Atvedimas geso iš Albertos, sako jis, būtų neįmanomas, jeigu didelė rinka Torontė būtų atiduota amerikiečiams.

Atvedimą geso vamzdžių iš Albertos į Ontariją jis lygina su pravedimu gelžkelio.

Abiejų premjerų pasisakymas už atvedimą geso iš Albertos yra labai reikšmingas. Tas rodo, kad "all-Canadian pipeline" šalininkai laimi.

Darbo Progresyvos Partijos lyderis Tim Buck pasiūnė Kanados vyriausybei šios partijos protesto notą persiųsti Britanijos vyriausybei. DPP griežtai protestuoja prieš Britanijos valdžios pasisąjimą įsikišti į Guianos vidujinius reikalus.

DPP reikalauja, kad Kanados delegacija Jungtinėse Tautose pakeltų šį klausimą kaip Jungtinių Tautų charterio laužymą ir pareikalautų akcijos sulaukymui britų agresijos prieš Gujanos žmones, kurie tvarkosi pagal konstituciją, pačių britų pripažintą.

Calgario advokatas M. M. Porter, kalbėdamas Winnipege, pareiškė:

"Albertoj Amerikos kompanijos pasiglemžė aliejų ir gesą, o mums reiks pirkti iš

jų, kada mes norėsime naudoti juos".

Jis paneigė teigimą, būk Kanados resursai pavedami svetimiems už tai, kad Kanadoje nėra užtektinai finansų.

Esą reikalinga taupyti Kanados resursus ne tik todėl, kad išlaikyti paveldėjimą, bet ir iš militarinio taškaregio.

Fordas giriasi, kad šiemet pagamins 27,237 automobiliais daugiau, negu kitais metais, bet jis atleido jau 2,300 darbininkų. Unija mano, kad bus atleista dar daugiau — skaitlinė gali pasiekti 3,000.

Unija sako, kad Kanada turi ieškoti rinkos automobiliams užsieniuose.

Stewart Smith, daugelį metų buvęs kontrolierium (Torontė), pranešė, kad jis kandidatuos į aldermanus penktame wardė. Jis gavęs labai daug prašymų iš wardo balsuotojų.

Taigi, penkto wardo darbo žmonės šiemet turės labai daug kandidatų į aldermanus.

Spalio 18 dieną Massey Hall (Torontė) kalbės Dyson Carter, pasižymėjęs autorius ir pažangus veikėjas, kuris sugrįžo iš Tarybų Sąjungos, kur jis ir jo žmona išbuvo kelis mėnesius.

Tribune jis raportuoja, kad šiuo sykiu jis važinėjo tokiose vietose, kur pirmiau niekad nebuvo.

Tame pačiame rinkime kalbės eilė kanadiečių delegacijos narių, kurie šiemet kelias savaites Tarybų Sąjungoje.

Mitingas atsidarys 8.15 val. vakaro. Laisva įžanga. Kanadietis

SDKLSP Draugijos Centro Komiteto kontrolės Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildomojo Komiteto finansinės apyvartos vedamose knygoje, už laikotarpį nuo liepos 1 d. ligi rugsėjo 30 d., 1953 metų, padaryta revizija ir atnaujinta sekančiai:

Pajamų Turėta

Pašalpos fonde	\$567.85
Pomirtinės fonde	136.53
Atsargos fonde	219.28

Išlaidų Turėta

Pašalpos fonde	\$591.50
Atsargos fonde	90.92

Su spalio 1 d. 1953 m. draugijos fonduose buvo sekančiai:

Pašalpos fonde	\$6,878.46
Pomirtinės fonde	5,859.97
Atsargos fonde	2,078.50

Viso	\$14,817.01
Pergalės bonų	10,000.00
Ct. Kom. Kaucijos	550.00

Bendrai viso \$25,367.01

Kontrolės Komisija:

J. Žiulys,
J. Grigaliūnas,
K. Kilikevičius

MIRĖ DARBIETIS LORDAS STRABOLGI

LONDON. — Mirė lordas Strabolgi, kapitalistas iš kilnės, bet uolus socialistas ir šisitikinimo. Jis buvo jau 61 metų amžiaus.

Pastaruoju laikų jis buvo darbinėjų lyderis lordų rūmose.

Jis buvo uolus darbinėjų aštrus Amerikos politikos kritikas.

Gera Proga Įsigyti Šias Naudingas ir Įdomias Knygas

POPIEŽIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MASINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGĖJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosčiuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKUS APYSAKOS. Aprašoma nuo baudžiamos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Namiis Karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 Puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

Kaip ir Seratvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Zemaitės, Lazdynų Pelėdos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

ŪKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyvena Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius-Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoje. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANIJOS. Parašė Edvardas Zdanuskas. Jo afsiminimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapių. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisijūsti ir mokėti. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007 Toronto 3, Ont.

Quebeco vario kasyklos darbininkai Norandoj, Kvebeke, prie savo pikieto kempės,

jiems išėjus į streiką. Virš 7,000 metalo kasėjų Ontarijoj ir Kvebeke streiko lau-

ke už unijos pripažinimą, už algų pakėlimą. Bosai tų reikalavimų nepatenkina.

TAR

Kupiškio Ma Darbininkų

KUPIŠKIS. Ionomis Valsty kolektyvas jau dyti spalio mė ne užduotį. Žy negu numatyta kviečių, ru niuoju metu džiamų rūšinių milčių kokybė. sus malinė p. vendinti trys t jo L. Munšėir zatoriniai pa per metus (daugiau kaip čius rublių ek šinistai J. Ulc rusas, taupyd galbines medž dažus ir t.t., s bei dešimtis t lių. Našių d grūdų malėjas čius, miltų Vaitekūnas. J tis kasdien vir tus.

Dabar malū vysto socialist vimą Didžiosic listinės revol metinių garbe gojo iki metin dyti metinį p metų pabaig giau kaip 300

Naujos Par

Šiomis dien Stalino prosp nauja specializ daržovių pai parduodamos liai, agurkai, pūstai, buroka gūnai. Parduo gausus vaisių konservų asor kių parduotuv pramonės cen nį bus atidar ka.

Šiais metais taip pat ir ka atidarytos 133 tame tarpe da tų, kuriose pa nos ir pyrago tavi rūbai, au statybinės me

Išplėstas "Rū Saldainių Fabi

Šiaulių "Rū fabrike pasku likta dideli r darbai. Čia bu cechų, pasta gautos iš bro likų mašinos. l nių ceche p pomados virin rios dėka prod mas bus padic centų.

TARYBŲ LIETUVOJ

Kupiškio Malūno Darbininkų Pasiekimai

KUPIŠKIS. — Šiomis dienomis Valstybinio malūno kolektyvas jau užbaigė vykdyti spalio mėnesio gamybinę užduotį. Žymiai daugiau, negu numatyta plane, sumalta kviečių, rugių. Paskutiniu metu pagerėjo išleidiųjų rūšių miltų, krupmilčių kokybė. Darbo procesus malūne paspartino įgyvendinti trys techninio vedėjo L. Munščinsko racionalizatoriniai pasiūlymai. Jie per metus duos valstybei daugiau kaip šešis tūkstančius rublių ekonomijos. Mąštinistai J. Uldukas ir V. Sirusas, taupydami kurą ir pagalbines medžiagas: tepalus, dažus ir t.t., sutaupė valstybei dešimtis tūkstančių rublių. Našiu darbu pasižymi grūdų malėjas B. Satkevičius, miltų pakuotojas K. Vaitekūnas. Jie savo užduotis kasdien viršija 1,5-2 kartus.

Dabar malūno darbininkai vysto socialistinį lenktyniavimą Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 36-ųjų metų garbei. Jie įsipareigojo iki metų dienos įvykdyti metinį planą, o iki šių metų pabaigos išleisti daugiau kaip 300 tonų miltų.

Naujos Parduotuvės

Šiomis dienomis Vilniuje, Stalino prospekte atidaryta nauja specializuota vaisių bei daržovių parduotuvė. Čia parduodamos bulvės, obuoliai, agurkai, pomidorai, kopūstai, burokai, morkos, svogūnai. Parduotuvėje taip pat gausus vaisių bei daržovių konservų asortimentas. Tokių parduotuvių respublikos pramonės centruose šį rudens bus atidaryta aštuoniolika.

Šiais metais miestuose, o taip pat ir kaimo vietovėse atidarytos 133 parduotuvės, tame tarpe daug specializuotų, kuriose parduodami duonos ir pyrago gaminiai, gatavi rūbai, audiniai, avalynė, statybinės medžiagos.

Išplėstas "Rūtos" Saldainių Fabrikas

Šiaulių "Rūtos" saldainių fabrike paskutiniu metu atlikta dideli rekonstravimo darbai. Čia buvo išplėsta eilė cechų, pastatytos naujai gautos iš brolišųjų respublikų mašinos. Minkštųjų saldainių ceche pastatyta nauja pomados virinimo stotis, kurios dėka produkcijos išleidimas bus padidintas 100 procentų.

Darbininkų Gyvenvietės Statomos Prie Įmonių

Prie kiekvienos statybinių medžiagų pramonės įmonės statomos darbininkų gyvenvietės. Paskutiniaisiais metais pastatyti šimtai gyvenamųjų namų prie Dvarčionių, Sargėnų, Anykščių plytinių, Akmenės kalkinės, Auga naujos gyvenvietės prie Karpėnų kalkinės, Bituko silikatinių plytų fabriko ir kitų.

Šiomis dienomis atiduoti eksploatacijai namai Daugėlių plytininkams. 200 kvadratinėjų metrų gyvenamojo ploto gavo Radviliškio stiklo fabriko statybinkai.

Šiomet Statybinių medžiagų pramonės ministerija išskyrė gyvenamųjų namų statyboms du milijonus rublių daugiau, negu pernai. Darbo žmonės gaus 2,000 kvadratinėjų metrų gyvenamojo ploto daugiau, negu 1952 metais. Gyvenamuosius namus statosi taip pat atskiri darbininkai. Namams pasistatyti valstybė jiems suteikia mokyklas.

Naujos Parduotuvės

PABRADĖ. — Rajone yra apie 50 maisto produktų ir pramoninių prekių parduotuvių. Prekybos įmonių tinklas nuolat auga.

Pastaruoju metu atidarytos naujos pramoninių prekių parduotuvės "Naujo kelio" ir "Ilgiausios priesakų" kolūkiuose. Rajono centre atidaryta dar viena pramoninių prekių ir duonos parduotuvė, o taip pat mėsos ir žuvies produktų bei daržovių parduotuvės.

Nauja Miškininkų Laida

Atlikę gamybinę praktiką ir išlaikę valstybinius egzaminus, keturiasdešimt Vilniaus miškų technikum mokslievių šiomis dienomis gavo diplomus. Tai aštuntoji ir visų didžiausia laida.

Baigę technikumą, visi jaunieji miškininkai dalyvavo tradicinėje ekskursijoje į šalies sostinę Maskvą. Čia jie aplankė kai kurias įžymias Maskvos vietas, muziejus, o taip pat buvo nuvykę į profesoriaus Timofiejevo mokslinę-tiriamąją girią prie Timiriazovo vardo Žemės ūkio akademijos.

Šiuo metu naujas specialistų būrys išvyko dirbti į įvairius mūsų respublikos rajonus.

A. Juška

Tarybinių Muzikos Atlikėjų Koncertas

Valstybinėje filharmonijoje RTFSR nusipelnusio meno veikėjo, Stalininės premijos laureato E. Gileso, tarptautinių muzikos konkursų laureato L. Kogano, Stalininės premijos ir tarptautinių konkursų laureato M. Rostropovičiaus koncertas. Įvykęs šiomis dienomis, buvo labai pasekmingas. Įžymūs tarybiniai muzikos atlikėjai atliko Bethoveno, Aliabjevo ir Babadžanjanio trio.

Koncerte gausiai atsivėrė Vilniaus darbo žmonės.

I. Balčiūnas

300-asis Kino Žurnalo Numeris

Šiomis dienomis Lietuvos kronikinių - dokumentinių filmų kino studija išleido 300-ąjį kino žurnalą "Tarybų Lietuva". Jubiliejinis kino žurnalo numeris pasakoja apie svarbiausius įvykius mūsų respublikoje rugpjūčio mėnesį. Pirmuose žurnalo kadruose matome Vilniuje įvykusią Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos ketvirtąją sesiją, kurioje buvo priimtas respublikos valstybinis biudžetas 1953 metams. Ekranu slenka kadrai, vaizduoją plataus vartojimo elektrotechnikos gaminių įmonės statybą, įžymaus lietuvių architekto Lauryno Stuokos-Gucevičiaus 200-ųjų gimimo metų minėjimą ir t.t.

Šio žurnalo sukūrimė dalyvavo: režisierius A. Konevas, redaktorius E. Gineikaitė, operatoriai — Stalininės premijos laureatas B. Sokolovas, A. Mockus ir kiti.

Teksto autorius A. Viesulas.

V. Mikalauskas

Naujas Kaune Kino Teatras

KAUNAS. — Prieš kurį laiką V. Kapsuko vardo prospekte atidarytas naujas kino teatras. Jis pavadintas "Taikos" vardu.

Jaukiai įrengtas kino teatro vidus.

Skoningai papuošta ir patogiai įrengta salė žiurovams. Ji specialiai įrengta, kad būtų gera akustika.

"Taikos" kino teatro ekranas padengtas bariju. Toks ekranas atspindi net 92 procentus šviesos spindulių, patenkančių į jį. Gaunamas labai didelis ekrano apšvietimas. Žiurovas mato labai aiškiai paveikslą projekcija.

Naujajame kino teatre įrengti naujausios konstrukcijos du kino filmų projektoriai ir šeši garso dinamikai, 1952 metų laidos. Šie garso dinamikai yra aukšto, vidu-

Liaudies Dem. Šalyse

Kyla Rumunijos Darbo Žmonių Gerovė

BUKARESTAS. — Apie kylančią Rumunijos darbo žmonių gerovę liudija tai, kad vis daugiau darbininkų, valstiečių, tarnautojų laiko savo santaupas taupomosių kasose. Per 8 šių metų mėnesius indėlininkų skaičius padidėjo 134 procentais

ir žemo dažnumo. Tai įgalina garso skambėjimą reguliuoti.

Naujas "Taikos" kino teatras savo darbą pradėjo pirmojo lietuviško kino filmo "Aušra prie Nemuno" demonstravimu. Naują kino teatrą aplankė daug tūkstančių kauniečių. Čia jie susitiko su vienu iš kino filmo "Aušra prie Nemuno" scenarijaus autorium — rašytoju drg. J. Baltušiu ir kino filme agronomo Tauro vaidmenį atliekančiu artistu drg. A. Voščiku.

Plečiama Baldų Įmonė Vilniuje

Šiuo metu atliekami dideli "Vilniaus" baldų fabriko rekonstravimo darbai. Žymiai išplečiamos, o taip pat pertvarkomos gamybinės patalpos. Sekančių metų pradžioje įmonėje numatoma paleisti konvejerius. Smulkus darbo pasidalinimas žymiai pakels darbo našumą, o kartu ir įmonės pajėgingumą. Rekonstruotas "Vilniaus" fabrikas 1954 metais pagamins du kartus daugiau įvairių baldų, negu šiemet. Jau pastatytas didelis, puikiai įrengtas galavos produkcijos sandėlis. Išlaisvintos patalpos mašinų cechui išplėsti. Taip pat įrengta nauja medžio džiovykla.

Artimiausiu metu numatoma padidinti fabriko išleidžiamos produkcijos asortimentą. Čia bus gaminami baldų komplektai miegamiesiems kambariams, įvairių rūšių spintos ir t.t. Įmonėje paskelbtas naujų baldų modelių paruošimo konkursas.

Tobulina Veltinių Gamybą

KAUNAS. — "Veltinio" fabriko meistras drg. Krilovas šiomis dienomis baigė konstruoti naują mašiną, kuri įgalina iš karto pagaminti ištisą veltinį. Anksčiau veltinio galvutė buvo privaloma atskirai. Racionalizatoriaus pasiūlymo įgyvendinimas atpalaiduoja kitiems gamybos barams šešis žmones ir pakelia veltinių kokybę.

Fabrikas išleidžia dabar 13 procentų veltinių daugiau, negu praėjusiais metais.

palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu, o indėlių suma per tą patį laikotarpį padidėjo daugiau kaip 2,5 karto. Šalies miestuose ir kaimuose atidaryta daug naujų taupomųjų kasų.

Albanijoje Plečiama Ryžių Kultūra

TIRANA. — Albanijos telegramų agentūra praneša, kad Albanijos Liaudies Respublikoje prasidėjo ryžių derliaus nuėmimas. Žemės plotai ryžiams auginti didėja šalyje kasmet. Irigacinio tinklo išvystymo dėka, ryžių kultūra išplėsta Albanijoje į tokius rajonus, kur anksčiau ji buvo nežinoma. Šiais metais plotas, užimtas ryžių pasėliais, padidintas 13 procentų palyginus su praėjusiais metais.

Įdiegus priešakinę agrotechniką, didėja ryžių derlius. Jeigu prieš karą iš vieno hektaro buvo gaunama po 16 centnerių, tai praėjusiais metais buvo gauta po 20,6 centnerio. Šiomet taip pat laukiamas didelis ryžių derlius.

BUKARESTAS. — Liaudies valdžios metais Rumunijoje sukurtas tinklas žemės ūkio mokyklų ir aukštųjų mokyklų, kurios rengia agronomų, zootechnikų, mechanizatorių, sodininkų ir kitų specialistų kadrus valstybiniais ir kolektyviniais žemės ūkiams. Šalyje dabar yra 197 aukštosios ir vidurinės žemės ūkio mokyklos, kuriose mokosi 29 tūkstančiai studentų.

Be žemės ūkio aukštųjų mokyklų ir technikumų, Rumunijoje veikia daugiau kaip 160 žemės ūkio mokyklų bei kursų, kur mokosi daugiau kaip 22 tūkstančiai traktorininkų, laukininkystės ir gyvulininkystės brigadų brigadininkų ir kt.

ŠANCHAJUS. — Baigta atstatyti ir rekonstruoti valstybinės Maanšanio metalurgijos gamyklos Anchuejaus provincijoje aukštakrosnė Nr. 2. Japonų sugriauta krosnis neveikė 8 metus. Rugsėjo 16 d., rašo laikraštis "Czefanzibao", krosnis davė pirmąjį lydimą. Jos našumas po rekonstrukcijos padidėjo daugiau kaip 200 procentų.

PEKINAS. — Kaip praneša laikraštis "Beiczinžibao", Pekino valstybinė prekybos bendrovė nuo rugsėjo 14 d. sumažino mažmenines kainas 991 vietinės gamybos prekių rūšiai, tame tarpe drabužiams, avalynei, kanceliarijos, sporto ir kitoms prekėms. Kainos sumažintos iki 10 procentų.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

100000 berlyniečių susirinko Markso-Engelso aikštėj pasveikinti jį su išrinkimu prezidentu kitam terminui.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

SMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

AR BUS TAIP, KAIP KENYOJ?

Kenya yra britų kolonija Afrikoje. Guiana — taip pat britų kolonija, bet Pietų Amerikoje. Kas dėjosi Kenyjoj, visi žinote, buvo plačiai rašoma. Dabar atkreipė dėmesį Guiana. Kyla klausimas, ar britai taip pasiels ir Guianoj?

Guiana yra gana stambi kolonija. Teritorija ji beveik lygi britų saloms, kurios sudaro Jungtinę Karalystę. Gyventojų tenai nėra nei pusės milijono. Juos sudaro rytiniai indijonai ir negrai. Jų padėtis sunki, nes britai nesistengė vystyti koloniją ekonominiai ir kultūriniai, nors šalyje turty yra. Tenai žmonės kenčia skurdą ir beraštystę.

Kaip ir kitur, Guianos žmonės senai trokšta savivaldos. Britai buvo priversti daryti tam tikrus žygius. Pereitą balandį buvo rinkimai pagal britų duotą konstituciją. Buvo išrinktas parlamentas iš 24 narių. Bet šale to buvo pastatytas senatas, kurio du trečdalius skiria gubernatorius. Senatas gali atmesti seimo tarimus, nors ne visam laikui. Gubernatorius gali vetuoti. Tokiu būdu, tas seimas tėra tiktaip pagražinimas britų viešpatavimo.

Kadangi seimo daugumą sudaro Liaudies Progresyve Partija, atstovaujanti labiau susipratusius guaniečius, tai ji pradėjo kelti reikalavimus, kad gubernatoriaus veto būtų panaikintas, o senatas pašalintas. Tuomet kolonija turėtų savivaldą. Ji pradėjo rinkti parašus tarp žmonių tuo klausimu.

Britai dabar pasiuntė tenai karo laivus ir kariuomenę. Kam? Guaniečiai nežino. Jie neplanavo revoliucijos. Jų programa nesiskiria nuo Britanijos darbiečių. Tiktaip iš prasitarimų spaudoje mes matome, kad britai greičiausiai atšauks konstituciją. Matomai jie prisibijo, kad tada žmonės gali protestuoti. Britai suranda, kad tos partijos lyderis Dr. Jagan yra "Maskvoj auklėtas". Matomai jis tenai lankėsi, kaip daugelis kitų šalių įvairių veikėjų lankosi, įskaitant ir britus. Čia tiktaip priekabė.

Imperialistai manė, kad guaniečiai išrinks tokį parlamentą, kuris palengvins jiems. Dabar jie mato, kad apsigavo. Jie rengiasi tą komediją nutraukti.

Guianos turtais nemažai naudojasi ir kitos šalys, įskaitant Kanadą.

TURIME PADETI GINTI ORGANIZACIJĄ

Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas atsisaukia į savo kuopas, prašydamas finansinės pagalbos gynimui organizacijos nuo knygų degintojų. Makartistai nori apskelbti organizaciją "subversyve" ir priversti ją registruotis, kaip "pavojinga" Amerikai.

Organizacija yra sena lietuvių kultūros nešėja. Ji padėjo tūkstančiams lietuvių praplėsti savo pasaulines pažiūras, išleisdama daug svarbių knygų. Daugiausiai ji padėjo lietuviams plėsti kultūrinę saviveiklą. Ji nėra jokia partija. Ji net niekad neklausia, ar nariai priklauso kokiam partijai, ar kokiam tikėjimui.

Kadangi dabar Amerikoje bent kokia laisva mintis yra stropiai gniaužiama, tai makartistams užkliuvo ir ši organizacija, kaip ir kitos, nesutinkančios su makartiška politika, siekiančia iššluoti iš Amerikos laisvą protavimą, nesuderinamą su nusistatymu tų, kurie pripažįsta tiktaip savo konservatyviškas pažiūras teisingomis.

LLD yra tik viena iš daugelio kultūrinių organizacijų, kurios užkliuvo atžagareiviams. Visa liberališkoji visuomenės dalis Jungtinėse Valstijose dabar persekiojama. Ir ta visuomenės dalis mobilizuojasi pasipriešinti.

Nors tas makartiškas fašizmas neliečia kanadiečių, tačiau mūsų kuopos, būdamos dalimi tos organizacijos, turi padėti Centrai vesti kovą. Mums turi rūpėti ne tik savo kultūrinės organizacijos apgynimas, bet ir aplamai makartizmo sužlugimas. Jei jis tenai taps visagaliu viešpačiu, jis leis savo nuodus ir Kanadon.

KAS NAUJO PASAULYJE

Kas toj Korėjoj dėjosi ir dabar dedasi, galima pavadinti komedija. Gal kada nors atsiras koks šekspyras ir parašys atitinkamą veikalą.

Syngman Rhee, kurs sekmingai, amerikiečių akyse, paleido 27,000 belaisvių prieš paliaubų sutartį, dabar atvirai kalba apie palaidimą ir tų, kurie perduoti neutrali komisijai globoti. Visa buržuazinė spauda tiktaip apie belaisvių pabėgimą ir kalba.

Indijos kariai, kuriems pavesta saugoti, viešai sako, kad jie nešaudys, jeigu belaisviai bėgs. Ką 6,000 gali padaryti 27,000?

Visa tai, amerikiečių akimis žiūrint, natūralu, nieko prieš sutartį. Ot, jei korėjiečiai ar kiniečiai leidžia pasikalbėti su belaisviu, tai jau kas kita.

Dar gražesnė komedija vyksta Peru valstybėj, Pietų Amerikoje.

Tenai per daugelį metų "Our Lady of Mercy" buvo skaitoma šalies ginkluotų jėgų patronka, globotoja. Tą leidę Peru valstybėj atstovo statulėlė. Ir štai, viena graži diena, ta statulėlė dingo. Jos vietoj pasirodė "moderniška".

Bažnyčios ir valstybės autoritetai užvedė tyrinėjimą. Kunigas, kurio globoje buvo statula, prisipažino, kad jis "patbulino" ją, "pagražino", padarė "moteriškesne".

Ta statula buvo įteikta Lima miestui Ispanijos karaliaus Charles I, virš 400 metų atgal. Ji padariusi daug "stebuklų". 1615 metais ji išgelbėjusi Lima miestą nuo olandų užpuolimo.

1821 metais statula buvo įvesdinta kaip didysis Peru armijos maršalas pagal seimo tarimą. Tais pačiais metais generolas Jose de San Martin priešiekino karininkus prie statulos.

Nuo to laiko kasmet statula buvo nešama gatvėmis Limoj laike procesijų. Visų armijos dalių grupės žygiuodavo paskui statulą.

Šiomet po tokios procesijos dvi moterys pasiskundė vyriausybei, kad statula nebe ta. Ir prasidėjo bausis suijaudinimas autoritetuose. Pasklido gandai, kad ispanų kunigas išsivežė originalę statulą į Kolombiją parduoti milijonierui.

Matote, kokie maži dalykai gali sukelti baisų triukšmą tuščiagalviuose autoritetuose.

Tarybų Sąjunga vėl pasiū-

lė priimti į Jungtines Tautas 9 vakarų palaikomas šalis ir 5 tarybinio sparno šalininkes. Ji siūlė priimti jas visas vienu sykiu.

Vakarai, tačiau, nors norėtų priimti daug savo šalininkų, atmets pasiūlymą priimti visas.

Kanados atstovas pirmas išstojo prieš šį pasiūlymą.

Faktas, kad Tarybų Sąjunga gali pagaminti H bombas, daro įtaką į Jungtinių Valstijų autoritetus.

Dabar Amerikos spaudoje kasdien telpa pranešimai, būk Amerika planuoja vieniokią ar kitokią nepuolimo sutartį, kurią ketinanti pasiūlyti Tarybų Sąjungai.

Kiti aiškina, kad Amerika faktinai turi tokią sutartį. Per Jungtines Tautas ji esanti įsipareigojusi nepulti kitų šalių.

Švedijos atstovas Jungtinėse Tautose smarkiai kritikavo amerikiečius už puldinėjimą ant neutraliosios komisijos Korėjoj. Jis sakė, kad komisija elgiasi teisingai, ir kad amerikiečių puldinėjimai trukdo jos darbą.

Iš Indijos ateina gandai, kad Indija gali ištraukti savo kariuomenę, jei nebus leista komisijai tinkamai praveisti paliaubų sutartyje numatytą apklausinėjimą belaisvių.

Francijos darbininkai galų gale privertė parlamentą diskutuoti socialius klausimus.

Valdžia baisiai priešinosi, bet po tų didelių streikų ji suminkštėjo. Net 6 dienom pagreitino susirinkimą ir sutiko leisti diskutuoti savo socialę programą.

Amerikiečiai buvę pasakę Churchillui, kad jis vienas vyktų pas Malenkovą ir pasitartų apie galimybes keturių didžiųjų susitikimui. Churchillas, tačiau, nenorįs daryti tokių žygių, kurie galėtų pažeisti "Vakarų solidarumą".

Britai veiksią į amerikiečius, kad tokie žygiai būtų daromi visiems dalyvaujant.

Francūzai nedalyvavo JT politinio komiteto posėdyje, kuriame Pakistano delegatas darė atsikreipimą, kad JT remtų Morokos žmonių troškimą būti nepriklausomais.

Neatrodė, kad JT kreips didelę atydą į Pakistano apeliaciją.

Wilhelm Pieck, 77 metų amžiaus, išrinktas vėl Rytinės Vokietijos prezidentu keturiems metams.

100,000 berlyniečių susirinko Markso-Engelso aikštėj pasveikinti jį su išrinkimu prezidentu kitam terminui.

Sakoma, kad Jungtinės Valstijos ir Britanija pasiūlysiuos Italijai ir Jugoslavijai, kad jos planuoja ištraukti savo kariuomenę iš Triesto.

Abidvi turi 10,000 kariuomenės Triesto zonoj.

Savo zoną jos pavesiančios italams, o visą kitą Jugoslavijai.

Francija sumažino opoziciją politinei Europos federacijai, kurios nori kitos penkios Schumano plano šalys.

Planas numato Europos parlamentą su ribota galia.

Dean Acsenas, buvęs Amerikos valstybės sekretorius, išsireiškė, kad atėjo laikas tartis su Tarybų Sąjunga.

Britanijos spauda praneša, kad virš milijono Britanijos moterų pasirašė po peticiją, kad moterims būtų mokama lygiai su vyrais už lygų darbą.

Parašų rinkimą vedė Fawcett Society, moterų samdymo tyrinėjimo organizacija.

Britanijoje dirba 7 milijonai moterų.

Tik 3 Metų, Bet Turi Pasirašyti "Ištikimybę"

PASADENA. — Trijų metų Janet Gray uždirdo \$3.00 modeliudama Muir Junior College meno klasėj. Ji dirbo keturias valandas, o mokyklos taryba nustatė 75 centus į valandą.

Kada Janetės motina nuėjo paimti mergaitės uždarbį, mokyklos "paymasteris" informavo motiną, kad Janetei reiks pasirašyti ištikimybės priesaiką.

"Bet ji nemoka rašyti", aiškina motina.

Raštininkas pakišo motinai pasirašyti priesaiką už dukterį.

"Kaip aš galiu prisiekti už savo trijų metų dukterį, kad ji 'bėgyje penkių metų prieš šią priesaiką' nepriklausė nei jokiai organizacijai, agituojančiai už nuvertimą valdžios?" protestavo motina. "Aš nepažinojau jos tiek metų".

"Nėra išimties", atsakė raštininkas. "Neprisieks, negaus algos".

Pasadena, jei norite žinoti, yra Jungtinėse Valstijose.

"Kon baimė lordus listus.

Šiuo lė Britu dis, ku siekė s kratini Prieš lordai kariuor hės tva Ir ta mokrat žys pav galvas.

Juk tvarką. Liaudie moralę sudary vesti ži formas mokrat jo parl mą. O kta tą, galiu bia pat imperia

Bet, mi, jie Sud ir ją koloni, jie lail ir rasi O kas tvarką žmonių, čia bet "mas", jus".

Gujė dies P munizr Jos va tai pa daugia darbo

Pag: munist ginklo linta, j ventoj, kimais Ji tur savo p tikrina Organ

Bet vergėj ir min tinius rius, j ji žmo sus.

Tie tai esą nizmo pilną ir jau menę Bet, nesute

Pastabos

"Komunistinio pavojaus" baimė vėl supurtė Anglijos lordus ir Amerikos imperialistus.

Šiuo kartu tą baimę sukėlė Britų Gujanos darbo liaudis, kuri laimėjusi rinkimus, siekė sau žmoniškų, demokratiškus teisius.

Prieš tą pavojų Anglijos lordai pasiuntė karo laivus, kariuomenę. Atseit, jie gelbės tvarką ir demokratiją.

Ir taip tos "tvarkos ir demokratijos" vardu, jie daužys pavergtiesiems žmonėms galvas. kalins juos.

Juk pagal demokratinę tvarką, Gujanos Progresyvė Liaudies Partija, turi pilną moralę ir konstitucinę teisę sudaryti vyriausybę ir praveisti žmonėms pažadėtas reformas. Ji per teisėtus ir demokratiškus rinkimus laimėjo parlamente didelę didžiumą. O demokratija gi ir reiškia tą, kad didžiuma įgauna galią ir šalį valdo. Tą skelbia patys lordai ir Amerikos imperialistai.

Bet, matomai, tą skelbdami, jie mintyje turi tik save.

Sudaryti šalies vyriausybę ir ją valdyti, taipgi valdyti kolonijose pavergtas tautas, jie laiko esant jų privilegija ir rasine paveldėjimo teise. O kas pagal demokratinę tvarką pradeda veikti darbo žmonių naudai, tai jau, anot jų, čia nebe "demokratija", bet "tarptautinis komunizmas", "komunistinis pavojus".

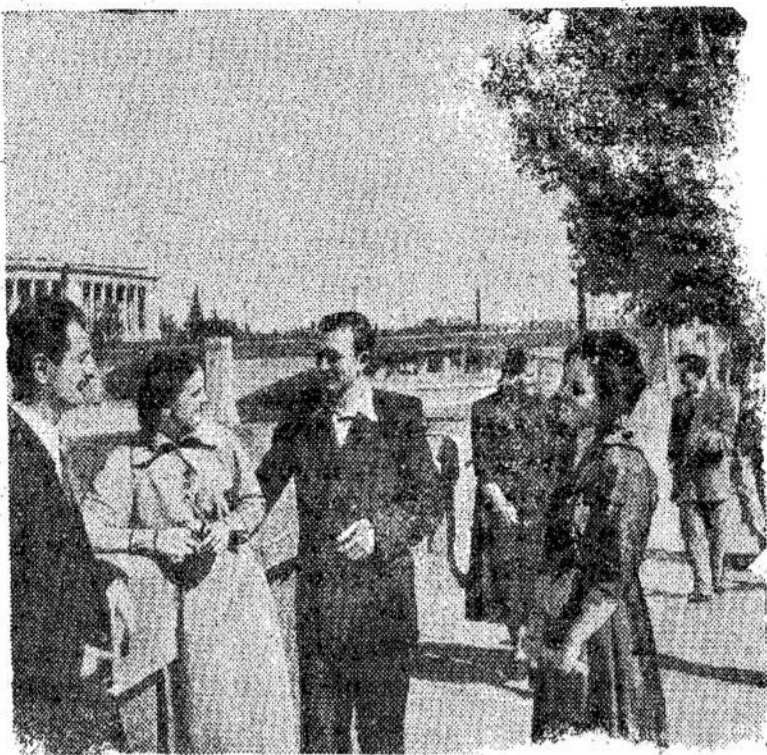
Gujanos Progresyvė Liaudies Partija nėra jokia komunizmo siekianti partija. Jos vadas Jagan atvirai apie tai pareiškė. Ji tik siekia daugiau tautinės savivaldos, darbo žmonėms teisių.

Pagaliau, lai tai būtų ir komunistinė partija. Kodėl ginklo jėga ji turi būti pašalinta, jeigu sykią šalies gyventojai demokratiniais rinkimais pastatė prie valdžios? Ji turi pilną teisę praveisti savo programą. Tą taipgi užtikrina ir Jungtinių Tautų Organizacijos čarteris.

Bet rasistiniai žmonių pavergėjai su nieku nesiskaito ir mindžioja visus demokratiškus principus, visus čarterius, jeigu tik kur pavergtiesiems žmonėms paliečia jų interesus.

Tie ponai, paskelbę, jog tai esąs "tarptautinio komunizmo pavojus" jaučiasi turį pilną teisę vykdyti smurtą ir jau pasiteisinę prieš visuomenę už savo žygius.

Bet, tačiau, tas dar jiems nesuteikia teisės ir pamosi-

Kirovo Politechnikos Instituto Tbilise, o prie jo grupė mokslą baigusiu jaunuolių. Mokslą baigė virš 300 specia-

listų. Dabar prasidėjo nauji mokslo metai, o baigusieji jau dirba įvairiose šalies industrijose.

Ką Kiti Rašo

Patentuotas Demagogas

"Naujienų" redaktoriumi turėtų patikti ką čia pacituosiu:

"Bendra neapykanta (komunistam) vienija ir 'kairiuosius' Baltrušaičius ir palaiduosius tautininkus širvydus ir patentuotus demagogus Grigaičius".

Žinote, kas ir kada taip sakė? Nagi dabartinis Grigaičio geriausias draugas Steponas Štrazdas!

Je, Steponas taip apibūdino savo būsimą bosą Grigaičių "Vilnies" numeryje 63-čiam rugpiūčio 11 d. 1925.

Taip buvo 28 metai atgal. O dabar abudu atsistėdo "svetko" suolan. — L. Jonikas.

Brazilijoje

Brazilijos parlamentas nutarė sukurti \$500,000,000 valstybinę aliejaus korporaciją, kuri turės šios šalies aliejaus monopoliją. Esamos privatinės korporacijos nepaikinamos, bet jos negalės plėstis be užgyrimo valstybinės korporacijos.

Užsienio aliejaus korporacijoms visai draudžiama naudotis Brazilijos aliejum.

Je prezidentas Vargas pasirašys tą įstatymo sumanyimą, Britanijos ir Amerikos aliejaus interesai gali gauti smūgį Brazilijoje.

Atrodo, kad Brazilijos valdžia, kaip ir Argentinos, nori vis savystoviau veikti.

Iki šiol besivaržydamos už Pietų Amerikos hegemoniją Brazilija ir Argentina dažnai pataikavo "jankių intere-

kavimas "komunistinio" darbo, jų kruvinių žygių visuomenės akyse nepateisina.

Z. J.

sams", "jankių imperializmui." — V. Andrusis.

Valio Artistai!

Nusiimkime kepures ir pasveikinkime operos dainininkę Helen Traubel.

Ji sukilo prieš "kietakakčius" iš Metropolitan Opera House.

Operos bosas Mr. Bing norėjo uždrausti jai dainuoti klubuose populiariškas kompozicijas. Girdi, muzika Gershvino, Berlino, ir kitų nėra jokia muzika.

Tik klasikinė muzika, muzika Wagnerio, Beethoveno ir Verdi yra tikra muzika. Operos artistui dainuoti populiariškas melodijas populiariškose vietose esanti negarbė operai!

Gerai, kad Miss Traubel pasipriešino šitam binginiam nonsensui. Gerai, kad ir kiti operos artistai pasisakytų už liaudišką, populiarišką muziką.

Klasikinė muzika yra savo vietoje. Ji reikalinga. Bet reikia ir liaudiškos, kasdienės populiariškos muzikos. — A. Bimba.

Pabėgo Nepabėgęs

Kiek jie pribirbino, kiek jie prizaunijo apie Berijos pabėgimą. Marijonų "Draugas" net editoriale apsisveršio apie pabėgusį iš rojaus naujo tipo Adomą.

Ligota fantazija prikepė šimtus sensacingų ančių. Kokius popierio plotus suvartojo ilgaliežuviai!

O pasekmės, viso labo, tik zero. Berija tupi ten, kur jis tupėjo. — L. Pruseika.

"Komplimentas" Kiprui Bielinui

Šiemet social-demokratų

lyderis Kipras Bielinis švenčia savo 70 metų gimimo sukaktį. Įvairūs "dideli žmonės" apie jį rašo ir jį garbina, tarytum jis, iš tikrųjų, savo veikla būtų davęs ką nors gero darbo žmonėms.

Šių metų rugsėjo 26 dienos Naujienose randame straipsnį, skirtą Bielinio garbinimui, parašytą buvusio liaudininko, pulkininko K. Žuko. Jis rašo apie Bielinio "patriotizmą" 1920 m. Kaurne. Paskaitykite:

1920 m. spalį pabaigoje ar lapkričio mėn pas mane į lutą atėjo du socdem. atstovai: Vladas Požėla ir Kipras Bielinis.

— Atėjome, pulkininke, su keistu pasiūlymu: laikas karo stovį įvesti. Mūsų nepriklausomybė pavojuje dėl visokių tamsių elementų neigiamo veikimo.

— Taip, laikas pribrendo, — pasakiau aš, — tik mane stebina, kad jūs, socialdemokratai, tokį nepopuliarų savo partijai klausimą iškėlėte.

— Mes pirmiausia esame lietuviai, o jau vėliau socialdemokratai, — atsakė Bielinis.

"Tamsiais elementais" Požėla ir Bielinis, aišku, turėjo ano meto Lietuvos darbininkiją, kovojusią prieš išnaudotojus. Dėl to jiedu ir reikalavo, kad Žukas paskelbtų karo stovį, kad būtų lengviau Lietuvos darbo žmones smaugti. Jiedu gi buvę "geri lietuviai".

Skaitome toliau: "Įstatymas buvo paruoštas ir jau 3-4 dienom pralinkus pirmuoju skaitymu svarstomas St. Seime. Kuomet kitų frankcijų nariai pilnai įstatymui pritarė, tribūnoje pasirodė Vladas Požėla, kuris papylė ištisą žodžių fejerverką:

— Karo laikai grįžta! Žandarai su nagaikomis mums gražinami!

"Didžiai nustebintas, aš pasiūniau prezidentui kortelę, prašydamas balso. Iš socdem. frakcijos buvau sekamas ir tuoju atstovas Bielinis pasiuntė savo kortelę 'dėl dienotvarkės', kurioje siūlė padaryti 15 minučių pertrauką. Pertraukos metu, beveik su sugniaužtais kumščiais mečiau prie įstatymo sumanytojų.

— Tik jau pulkininke, nedaryk skandalo. Mes tamsiai pasiūlėme, kaip lietuviai, čia gi esame socialdemokratai, kuriems partijos programa draudžia visokį žmonių suvaržymą".

Matot, kokie geri darbininkų vadai tie socialdemokratai, Požėla ir Bielinis! Slapta jie landžiojo pas karininkus, prašydami, kad šie paskelbtų karo stovį Lietuvoje, nes jie esą "geri lietuviai", o viešai, Steigiamajame seime, kai buvo aptariamas karo stovio įvedimo įstatymas, jie rėkė, tarytum

ŠYPSENOŠ

Skirtingas Uždarbis

Nežinodamas tarybinių įstatymų, anglišką vizitorius uždavė vienos Maskvos mokykloj sekantį uždavinį:

"Jei aš pirkčiau 100 žvakių ir sumokėčiau už kiekvieną po rublį, o paskui paruočiau jas po du rublius, kiek aš gaučiau?"

"Du mėnesius kalėjimo", atsakė vaikai.

Kaip Tas Patinka

Telefono centralinės vedėjas buvo prikeltas iš lovos nuolatinio telefono skambėjimo.

"Ar tamsta esate centralinės vedėjas?"

"Taip," atsakė vedėjas.

"Pasakykit man, kaip jaučiasi būti prikeltam antrą valandą nakties atsakyti klaidingą numerį?" pasakė balsas ir uždarė telefoną.

Jis Neišgali

Vasarotojas sugrįžęs papupin rado grupę žmonių apie jo žmoną, gulincią ant kranto.

"Ką jūs darote?" klausia jis.

"Duodame dirbtiną kvėpavimą, ji buvo paskendusis".

"Atiduokit jai jos kvėpavimą, dirbtino aš neišgaliu", pradėjo jis prašyti.

už liežuvio kariami prieš tokio įstatymo pravedimą! Jie, mat, žinojo, kad tokis įstatymas bus praveistas. Vienur jie buvo "geri lietuviai", kitur — "geri socialdemokratai", "darbininkų draugai". O mes pasakysime, kad Požėlos ir Bieliniai tuomet nebuvo nei geri lietuviai, nei geri socialdemokratai. Jie buvo tik geri veidmainiai!

Tenka pasakyti, kad K. Žukas, išskeldamas šį dalyką viešumon, atliko gerą darbą. Gal iš jo pasimokys tūli socialdemokratų pasekėjai. — Laisvė.

SUTEIKS BALSAVIMO TEISE DUKABORAMS

VICTORIA. — Britų Kolumbijos valdžia (Social Credit) nori priimti įstatymą, kuriuomi būtų suteiktos balsavimo teisės dukaborams ir amžius numazintas iki 19 metų.

Albertoj, kur valdžią taipgi sudaro socialkreditoriai, amžius sumazintas iki 19 metų. Saskačevanoj, kurią valdo CCF, gali balsuoti 18 metų amžiaus piliečiai.

Visur kitur turi būti 21 metų amžiaus.

Nauja Gdynė Azijoje

TSRS Premjero Malenkovo Kalba, Pasakyta Kremliuje
Laikė Priėmimo Šiaurės Korėjos Delegacijos

Didžiai gerbiamas Ministrė Pirmininke, didžiai gerbiamai Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos Vyriausybines Delegacijos nariai!

Leiskite čia, Maskvoje, pasveikinti Jus ir Jūsų asmenyje didvyriškąją korėjiečių tautą, apgnusią savo gimtąją žemę nuo interventų pasikėsinimų. Drauge su visa pažangiąja žmonija tarybiniai žmonės jaučia korėjiečių tautai gilią draugystės jausmą.

Šiandien žodis korėjietis tapo nacionalinės dvasios didybės ir stiprumo simboliu, kilnaus ir pasiaukojančio tarnavimo Tėvynės laisvei ir nepriklausomybei simboliu.

Šaunioji korėjiečių tauta įrašė naują puikų puslapį i šsivaidavimo kovos istoriją. Ir šis puslapis moko, jog nėra pasaulyje jėgos, kuri galėtų palaužti tautą, paėmusią šalies likimą į savo pačios rankas.

Du šaltiniai maitino Korėjos patriotų pergales valią, jų narsumą ir didvyriškumą kovoje: savo reikalo gilaus žesumo supratimas ir neregėtas visos pažangiosios žmonijos solidarumas su korėjiečių tauta.

Nemirtingasis kinų liaudies savanorių žygdarbis buvo liudijimas nenutraukiamų ryšių, jungiančių Azijos tautas. Tai ženklas naujos Rytuose prasidėjusios epochos, ženklas Azijos tautų pasiryžimo įgyti ir apginti nacionalinę laisvę bei nepriklausomybę, neleisti, kad Azija taptų naujo pasaulinio karo židiniu.

Taikingosios tautos su dėkingumu pripažįsta istorinį nuopelną korėjiečių tautos ir kinų liaudies savanorių, kurie apgynė taiką Rytuose ir gerokai atšaldė įkarštį agresorių, siekusių sukelti naują pasaulinį karą. Savo didvyriška kova Korėjos laukuose šaunieji korėjiečių ir kinų patriotai sudavė labai įtampą smūgį toli einantiems reakcinių jėgų planams, nukreiptiems į tai, kad būtų nuslopintas pažangus Azijos ir Ramiojo vandenyno baseino tautų judėjimas nacionalinės laisvės bei nepriklausomybės keliu.

Agresyvieji sluoksniai neketina skaitytis su tuo neginčijamu faktu, kad senoji Azija, kurios dalia buvo niūri priespauda ir tautų pavergimas iš svetimšalių jėgų pusės, nueina į praeitį. Jie norėtų sustabdyti, sužlugdyti tą didį Rytų tautų atgimimo procesą, kuris sudaro vieną iš pačių svarbiausių mūsų meto bruožų ir kuris atveria įkvėpiančias perspektyvas

tolesniam visos šiuolaikinės civilizacijos kilimui.

Ar galima mūsų dienomis rasti tokį amerikietį, kuris sumanytų teigti, kad daugiau kaip prieš 175 metus priimtas trylikos kolonijų Šiaurės Amerikoje nutarimas padaryti galą savo kolonijinei priklausomybei ir sukurti Jungtines Amerikos Valstybes nebuvo istorinės pažangos aktas? Ar galima mūsų dienomis rasti tokį amerikietį, kuris imtų teigti, kad Nepriklausomybės deklaracija esanti neteisėto pobūdžio, nes ji paskelbė, kaip akivaizdžią tiesą, tautos teisę kurti valdžią tokiais principais ir tokios formos, "kurios ji laikys tinkamiausiais savo saugumui ir laimei įgyvendinti"? Aišku, negalima. Bet kodėl gi tokie atveju įtakingi Amerikos sluoksniai šiuurkščiai kišasi į Rytų valstybių vidaus reikalus, vykdo blokadą ir provokuoja karą prieš jas, jeigu šių valstybių tautos renkasi valdymo formas, kurios nepatenkina Vashingtono politikų?

Matyt, čia veikia labai savotiška filosofija: tai, kas, girdi, pritiko amerikiečiams dar 18 amžiaus pabaigoje, nepritinka kinams, indams, korėjiečiams, indoneziečiams netgi 20 amžiaus antroje pusėje. Bet juk tai yra sena rasizmo giesmė; tai — mėginimas vykdyti politiką, kuri meta iššūkį istorinei tautų pažangai. Ir jeigu kai kurie Amerikos veikėjai leidžia sau čia puošti "senosios kolonijinės politikos" priešininkų toga, tai tenka pripažinti, jog jų naujoji kolonijinė politika, palieka toli paskui savė visus iki šiol žinomus ekspansijos pavyzdžius, jog ji yra agresyvaus pobūdžio ir yra nukreipta į pagrindinį pasaulio perdalijimą Jungtinių Amerikos Valstybių naudai.

Metas būtų suprasti, jog istorija vystosi ne pagal paiepimus tų, kurie norėtų ją užkonservuoti, kurie norėtų sustabdyti tautų judėjimą pažangos keliu, primesti žmonijos ateičiai jos vakarykščią dieną. Tik žmonės, nesuprantant to, kas vyksta pasaulyje, gali suvesti savo užsienio politiką Rytų šalyse į rėmimą kaip tik tų asmenybių ir grupių, kurios ikūnią savyje visa, kas yra labiausiai atsilikusio, parsiidavėliško, supuvusio. Tik žmonės, tyčia siekia dirbtinai sukomplikuoti padėtį Rytuose, gali leisti sau niekinti didžiąją kinų tautą ir dėti savo vilstis į antiliaudines atmatas, kaip kad čankaištinė klika.

Panaši politika — trumpa-

regė politika. Nes negalima ignoruoti pagrindinių pasikeitimų, kurie yra įvykę Azijoje ir Ramiojo vandenyno baseine ir kurie uždėda savo antspaūdą pokariniam gyvenimui daugiau kaip milijardo žmonių, gyvenančių šiame rajone.

Paliaubų Korėjoje sudarymas, be abejo, yra be galo svarbi gairė visų taikingųjų jėgų kovoje prieš agresijos ir tarptautinių avantiūrų jėgas. Jis vaizdžiai parodė, jog taikingosios jėgos gali pasiekti reikiamą aštrių tarptautinių problemų išsprendimą, jeigu parodys išvermę ir atkaklumą.

Tačiau būtų nedovanotina nekreipti dėmesio į naujas agresyviųjų jėgų intrigas Rytuose. Šių intrigų tikslas yra visiškai akivaizdus — sužlugdyti paliaubas Korėjoje, paastrinti padėtį Azijoje ir Ramiojo vandenyno baseine.

Kaip žinoma, neseniai JAV valstybinis sekretorius ir Li Syn Manas pasirašė sutartį, kuri numato, kad Jungtinės Amerikos Valstijos gauna "neribotam laikui" teisę turėti savo sausumos, karines jūrų ir karines oro pajėgas "Korėjos respublikos teritorijoje arba netoli jos". Kitaip tariant, jeigu iki šiol Amerikos ginkluotųjų pajėgų buvimas Pietų Korėjos teritorijoje buvo motyvuojamas karu, tai dabar jis bus motyvuojamas vadinamąja savitarpio saugumo sutartimi. O dalyko esmė lieka nepasikeitusi: Pietų Korėją ir toliau ketina laikyti JAV karinio placdarmo padėtyje, kas, žinoma, prieštarauja reikalavimams galutinai taikiai sureguliuoti Korėjos klausimą ir sustiprinti saugumą Azijoje.

Reikia taip pat pridurti, jog Jungtinių Amerikos Valstijų valdančiųjų sluoksnų pozicija klausimu dėl sudėties ir darbų tvarkos Politinės konferencijos, kurios sušaukimą yra numatęs susitarimas dėl paliaubų Korėjoje, sukelia teisėtą taikingųjų jėgų pasmerkimą. Dėl šios pozicijos už konferencijos borto liko Indija, o taip pat kai kurios kitos Rytų valstybės, dėl kurių dalyvavimo konferencijoje negali būti abejojimo.

Visa tai anaipol neludija apie JAV valdančiųjų sluoksnų siekimą įtvirtinti pasiektąsias Korėjoje paliaubas ir padaryti tolesnį žingsnį į galutinį taikų Korėjos klausimo sureguliuojimą.

Juo didesnė atsakomybė tenka visoms taikingosioms jėgoms. Jos gali ir turi paversti paliaubas Korėjoje išėities tašku naujų pastangų, nukreiptų į tolesnį tarptautinio įtempimo susilpninimą visame pasaulyje, tame tarpe ir Rytuose.

Objektyvios sąlygos leidžia priešakinėms visuomeninėms Rytų jėgoms paversti

Aziją taikos tvirtove, ir reikiama karštai palinkėti visoms Azijos tautoms laimėjimų sprendžiant šį kilnų uždavinį.

Šių ojektiviųjų sąlygų tarpe ypač svarbios yra Kinijos Liaudies Respublikos tarptautinis svoris ir politika. Daugelį dešimtmečių imperialistinių grupių kova dėl viešpatavimo Kinijoje sudarydavo ypatingą tarptautinių santykių įtempimą Rytuose. Dabar Kinijos Liaudies Respublika pasireiškia Azijoje ir Ramiojo vandenyno baseine kaip galingas stabilizuojantis faktorius. Kaip tik todėl ir niršta agresyviųjų darbų meistrai, kad Kinija visiems laikams liovėsi buvusį jų žaidimo ir išnaudojimo objektu, kad ji ne tik formaliai, bet ir faktiškai įgijo suverenumą, kad ji vaidina tarptautinėje arenoje ne statisto vaidmenį, o vykdo savo nepriklausomą, savarankišką politiką. Pasaulyje atsirado nauja didžioji valstybė, kuri drauge su visomis taikingosiomis jėgomis gina taikos ir tarptautinio saugumo stiprinimo interesus. Tai išties ypač svarbi istorinė išvada tarptautinio gyvenimo vystymosi per pastaruosius dešimtmečius, išvada, kuri nušviečia ne tik nueitąjį kelią, bet ir perspektyvas.

Tuo tarpu kai kurie sluoksniai vykdo Kinijos atžvilgiu agresyvią politiką ir mėgina izoliuoti Kinijos Liaudies Respubliką. Aišku, jog esant dabartinei tarptautinei padėčiai, bet kurie apskaičiavimai dėl Kinijos Liaudies Respublikos kažkokio "izoliavimo" galimumo reiškia ne ką kitą, kaip reakcinę utopiją žmonių atitrūkusių nuo gyvenimo ir praradusių realybės jausmą.

Ar ne metas atiduoti į archyvą politiką, kuri, priešingai sveikam protui ir istorinio neišvengiamumo reikalavimams, vadovaujasi tuo, kad, esą, galima šiuo metu be didžiosios Kinijos spręsti svarbius klausimus, liečiančius taikos tarp tautų nustatymą.

Neišardoma taikingosios Tarybų Sąjungos ir taikingosios Kinijos Liaudies Respublikos draugystė yra galinga taikos tvirtovė. Štai kodėl šią draugystę sveikina visos tautos, kurios laiko ją viena iš pirmaeilių savo svarbumo sąlygų taikai tarp tautų stiprinti.

Vystydamosi su taikos ir saugumo Rytuose stiprinimo ženklu, visos Azijos ir Ramiojo vandenyno baseino šalys gautų be galo didelius, galimumus taikiems ekonominiams ryšiams tiek savitarpėje, tiek ir su kitais pasaulio rajonais. Savo ruožtu tai sukurtų būtinas sąlygas prie išsprendimo klausimo, kad būtų naujai prieita dėl konstruktyvios ir veik-

mingos pagalbos suteikimo Azijos šalims iš daugelio valstybių pusės.

Brangieji draugai! Leiskite perduoti per Jus didvyriškajai korėjiečių tautai nuosirdžius draugiškus visų tarybinių žmonių jausmus jai. Mūsų tautų draugystė yra pagrįsta tvirtu mūsų šalių suverenumo ir nepriklausomybės savitarpio gerbimo pagrindu, savitarpio pasirengimo tarnauti taikos ir tarptautinio saugumo stiprinimui pagrindu. Tai reiškia, kad ji turi visą pagrindą tolesniam stiprėjimui ir vystymuisi.

Tarybų Sąjungos tautos džiaugiasi, kad neišardoma draugystė sieja su korėjiečių tauta taip pat ir didžiąją kinų tautą. Didvyriškieji kinų tautos sūnūs sustiprino šią draugystę savo krauju, pralietu Korėjos žemėje vardan tiesos triumfo, vardan korėjiečių tautos laisvės ir nepriklausomybės. Tegyvuoja ir teklesti per amžius šlovingoji Kinijos ir Korėjos tautų draugystė.

Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika ikūnią geriausias viltis korėjiečių tautos, kuri siekia savo nacionalinės vienybės atkūrimo, taikos ir pažangos.

Nėra abejonės, jog jau artimiausioje ateityje Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika pasieks stambius laimėjimus atkuriant ir toliau išvystant šalies ekonomiką bei kultūrą, keliant savo tautos gerovę.

Tarybų Sąjunga visokeriopai padės Korėjos Liaudies Demokratinėi Respublikai užgydyti žaizdas, kurias jai yra padarę interventai.

Sunkiuose mūsųose su interventais Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos liaudies masės parodė visam pasauliui savo be galo didelį susitelkimą ir vienybę, kurių pagrinde glūdi istorinis korėjiečių darbo liaudies iškovojimas — darbininkų klasės sąjunga su valstietija. Tegu mūsų broliai korėjiečiai ir toliau saugo, kaip akies vyzdį šią šventą sąjungą ir neuilstamai rūpinasi jos visokeriopu stiprinimu.

Leiskite išreikšti įsitikinimą tuo, kad ryto gavimo šalis, kaip yra vadinama Korėja, netrukus įgis pilnutinę taiką ir stos į visapusiško kilimo kelią.

Aš skelbiu tostą už neišardomą Tarybų Sąjungos ir Korėjos draugystę, už didvyriškąją korėjiečių tautą, už galutinį taikų Korėjos klausimo sureguliuojimą ir korėjiečių tautos nacionalinės vienybės atkūrimą, už Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos Vyriausybės ir už Jūsų sveikatą, draugas ministre pirmininke.

Lia

Visi į Didelį Liaud

Šiuo kotarpiu raščių už didėje, o troškėjai kina. Tas demokratija ja glaudžiau pasiparemti d raščius.

Kanadd žmonių p aukojimu tvių pag antri met darbinink Liaudies kitų dar čių padēt jus. Kad kymą se tai nuo gruodžio sas skel bent 100 atnaujinū numeratų aukų ir Liaudies

Vajui u jie būtin kaupu.

Kad va ningiau i draugiškė rajonų, rajonų o ma, siū čiai: pir 20 naujų ti \$600 a nui — 30 \$1,100 a naujų ska kų; ketv skaitytoj kusią dal kimės iš šalių liett

Vajinin rekorduo tų. Punkt kančiai: prenumer atnaujinū kiekvieną kų po 10 penkiems darbavus skiriamos — \$25; a — \$15; penka —

Keletu Balso va bei rėmė išsiuntinū reikalū.

priežasči nebūtuma kalu laiši mybių pa vajuus, mums gr tuoju p blankles

Skelbimų Jų Palaik Telpan bininkisk

Liaudies Balso Reikalais

Visi į Didžiąją Darbymetę Dėl Liaudies Balso Išlaikymo

Šiuo karinės isterijos laikotarpiu darbininkų laikraščių uždaviniai žymiai padidėję, o jų išlaikymą karo troškėjai visai trukdo, sunkina. Tas, visus taikos ir demokratijos gynėjus pareigoja glaudžiau susiburti, daugiau pasidarbuoti ir gausiau paremti darbininkų laikraščius.

Kanados lietuvių darbo žmonių pastangomis ir pasiaukojimu, su Amerikos lietuvių pagalba, jau dvidešimt antri metai leidžiamas šis darbininkų savaitraštis Liaudies Balsas. Jo kaip ir kitų darbininkų laikraščių padėtis žymiai pasunkėjusi. Kad užtikrinus jo išlaikymą sekantiems metams, tai nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. Liaudies Balsas skelbia vą gavimui bent 100 naujų skaitytojų, atnaujinimui visų senų prenumeratų, sukėlimui \$3,000 aukų ir gavimui skelbimų į Liaudies Balsą.

Vajui uždaviniai dideli, bet jie būtini išpildyti su geru kaupu.

Kad vąjaus veikla eitų planingiau ir vyktų garbingos draugiškos lenktynės tarp rajonų, tai imant dėmesin rajonų organizacinę pajėgumą, siūlome kvotas sekančiais: pirmam rajonui gauti 20 naujų skaitytojų ir sukelti \$600 aukų; antram rajonui — 30 naujų skaitytojų ir \$1,100 aukų; trečiam — 10 naujų skaitytojų ir \$400 aukų; ketvirtam — 10 naujų skaitytojų ir \$400 aukų. Likusią dalį bendros kvotos tikimės išpildys JAV ir kitų šalių lietuviai.

Vajininkų lenktynės bus rekorduojamos sulyg punktu. Punktai bus skiriami sekančiais: už naują metinę prenumeratą 40 punktu; už atnaujintą 20 punktu; už kiekvieną dolerį surinktų aukų po 10 punktu. Pirmiems penkiems daugiausiai pasidarbavusiems vajininkams skiriamos dovanos: pirma — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10 ir penkta — \$5.

Keletui šimtų Liaudies Balso vajininkų, skaitytojų bei rėmėjų šiomis dienomis išsiuntinėti laišškai vąjaus reikalui. Jei dėl kokių nors priežasčių kuris skaitytojas nebūtumėte gavę vąjaus reikalui laiško, o numatote galimybių pasidarbavimui laike vąjaus, tai labai prašome jums greitai pranešti, o mes tuojau pasiūsim reikiamas blankes dėl vąjaus veiklos.

Skelbimų Gavimas ir Jų Palaikymas

Telpantieji skelbimai darbininkų laikraščiuose

sudaro svarbų šaltinį jų išsilikymui. Skelbimų gavimu ir jų palaikymu turime visi daugiau susirūpinti. Svarbu skelbimus gauti, bet nemažiau svarbu ir juos išlaikyti. Skelbimą duodantis biznierių, pramonininkas ar amatininkas ar profesionalas laukia iš to laikraščio skaitytojų atsiliepiimų. Čia ir iškyla svarbusis uždavinys darbininkų laikraščių skaitytojams, kad jie kylančius reikalus vestų su tais biznierių, kurie skelbiasi mūsų spaudoje.

Pirkdami ar parduodam

bei vesdami reikalus su profesionalais neužmirškime priminti, kad jie skelbtųsi Liaudies Balse, o kada gauname skelbimus, tai patys ir kitus paraginkime, kad reikalui esant kreiptis pas tuos, kurie skelbiasi Liaudies Balse. Būna ir tokių atsitikimų, kad skaitytojai nuolatos palaiko skelbiančiuosius Liaudies Balse, bet niekuomet nepaminimi jiems, kad jis su juo ar per jo įstaigą veda reikalus todėl, kad matė Liaudies Balse jo skelbimą. Reikia apie tai skelbiantiesiems pasakyti, jog jie žinotų, kad skelbdamiesi Liaudies Balse gauna teigiamų rezultatų.

Artinasi metinės šventės. Jų proga daugelis biznierių

viešai siūnia linkėjimus savo kostumeriam. Turime visi pasistengti tokių skelbimų gauti. Visi turime įvairių reikalų su biznierių, tad neužmirškime priminti, kad pagėdaujate matyti jų nors vienkartinį skelbimą, nors švenčių proga, Liaudies Balse.

Draugai ir Draugės, Vajininkai ir visi LB skaitytojai, prašome su padidintu stropumu ir energija leisti į LB vąjaus veiklą. Liaudies Balso išlaikymas Jūsų rankose ir viską darykite, kad jis be sušlubavimų galėtų tęsti savo garbingą patarnavimą lietuviams darbo žmonėms jų veikloje už geresnę ateitį.

LB Administracija

ri autoriteto traukti į toki sąrašą."

Toliau Komitetas nurodo, kad tuo savo žygiu prokuroras sulaužo "ne tik Pirmąjį Pataisymą, bet taipgi Penktąjį, Devintąjį ir Dešimtąjį."

Pasiremiant tuo visu, Komitetas reikalauja, kad prokuroras numestų šalin visus kaltinimus ir pasimojimus prieš Draugiją.

Ką valstybės prokuroras padarys, gavęs Komiteto atsakymą, pamatysime tik ateityje. Mes čia norime striausiai pabrėžti, jog mūsų organizacija yra puolama ir persekiojama nepagrįstai. Mes norime ir reikalaujame, kad prokuroras liautųsi ją persekiojės ir atsakytų savo pasimojimų ją įtraukti į subversyvišką sąrašą.

Tuo tarpu prašome visus Draugijos narius ir kuopas susirūpinti Draugijos gnyba. Žinote, kad visas iš narių duoklių gautas įplaukas mes visuomet išleidžiame leidimui žurnalo ir knygų bei aprūpinimui Draugijos organizacinių reikalų. Tuo būdu neturime išteklių izde Draugijos legališkam apgynimui. Turime pasiėmę advokatą, kuris teikia ir teiks mums legališkus patarimus.

A.L.D.L.D.

Sekr. Jonas Grybas

TORONTO. — Kanadoje yra didelis nedateklius mokytojų — net 7,000. Vien Ontarijoj trūksta 3,100 mokytojų.

Mokytojų atlyginimas matyti nevilioja jaunimo mokinintis mokytojų profesijos.

LLD Gynybos Reikalais

Mūsų Draugijos nariams jau žinoma, jog savo susirinkime Centralinis Komitetas yra nutaręs visais legališkais būdais ginti organizaciją nuo valstybės prokuroro pasimojimo įtraukti ją į subversyvišką sąrašą. Praėjusio mėnesio 23 d., su advokato patarimu, Komitetas pasiuntė prokurorui (Justicijos Departamentui) atsakymą į daromus užmetimus.

Savo atsakyme mes nurodome, kad Literatūros Draugija

"Visuomet pildė savo inkorporavimo čarterio nuostatus ir nuosakiai laikėsi savo pasibrėžtų tikslų, leidama raštus, knygas, brošiūnas ir periodinius leidinius", taipgi, "steigdama knygynus, ruošdama teatrisiskus persta-

tymus ir literatūrinės programos ir abelnai veikdama dėl pakėlimo savo narių intelektualio, socialinio ir moralinio lygio".

Toliau sakome, kad

"Visuose tuose savo darbuose Draugija niekuomet nesiteiravo apie savo narių politines bei religines pažiūras. Per visą savo ilgą ir garbingą gyvavimą, Literatūros Draugija niekuomet nėra turėjusi jokios bėdos bei nesuspriatimo su Jungtinių Valstybių valdžia bei su jos įstaigomis. Mes norime pabrėžti, jog Literatūros Draugija yra pirminė ir vienintėle organizacija Jungtinėse Valstybėse, kuri pilnintai išvertė, išleido ir plačiai paskleidė tarpe lietuvių šioje šalyje Jungtinių Vals-

tybių Konstituciją ir Nepriklausomybės Deklaraciją, taipgi trumpas biografijas Washingtono, Jeffersono, Franklino, Andrew Jacksono, Abraomo Lincolno ir kitų didžiųjų amerikiečių.

Tuo būdu:

"Atsižvelgiant į jos veikimo pobūdį, kaip nustatyta Inkorporavimo Čarteryje ir nuosakiai organizacijos pravesta, Lietuvių Literatūros Draugija pareiškia, kad jos veiksmai nepaėina po Egzekutyvio Įsako 10450 nuostatais. Ji taip pat toliau specifiskai pareiškia, kad pagal Jungtinių Valstybių Konstituciją ir ypač pagal Pirmąjį Pataisymą, prokuroras neturi galios kištis į Lietuvių Literatūros Draugijos raštus ir leidinius ir tuo būdu netu-

Indijos karininkas pulkininkas E. Sing aiškina korėjiečiams ir kiniečiams neutra-

lės komisijos taisykles dėl pasikalbėjimo su belaisviais. Komisijos darbą kėsinasi su-

griauti Rhee ir Chang Kai-šeko agentai. Rhee grumojasi aet užpuolimu ant indišku

sargų tikslu paleisti belaisvius. Amerikiečiai subarę prezidentą Rhee.

Montrealo žinios

Dalyvaus Unijų Pasitarime, Bet Rezervuotai

Canadian and Catholic Confederation of Labor (katalikiškos unijos) šaukia visų unijų visuotinę pasitarimą "bendrais reikalais liečiančiais gerbūvį visų organizuotų darbininkų Montreale". Pakviesta į šį pasitarimą Montreal Labor Council (CIO) ir Montreal Trades and Labor Council (AFL). Abi tarybos pakvietimą priėmė, tačiau pastaroji instruktavo savo delegatus, kad ten nulykė "nedarytų jokių pažadų". Kitais žodžiais sakant, nors sunčia savo atstovus, bet iš anksto atmeta bet kokį bendrą unijinį veikimą. Kreiva jų politika.

Protestuuoja Prieš Aukštas Kainas

Dorval orlaivių stoties apie 300 darbininkų pasirašė protesto peticiją prieš ten užlaidkomą restoraną, kuris, sako jie, labai brangiai jiems skaito už maistą. Jie ten mat priversti valgyti, nes pietų valandos laikas neleidžia kur nors toliau pasiekti restoraną. Jie ten verčiami mokėti, pavyzdžiui, už puoduką ka-

vos ar arbatas 15 c., už sandvičių 95 ct., o jei nori T-bone steiko pietus pavalgyti, tai turi mokėti \$3.00.

Kur gi darbininkų neišnaudoja?

Prarasti Pirštą Nėra Juokas

Hector Etienne taisydamas savo automobilių kaimyno garažiuje kažkaip nusikirto rankos pirštą ir visai nejuto, kol jo kaimynas jam nepastebėjo, kad jis neturi vieno piršto. Iš karto nusijuokė, bet pažūrėjęs ir pamatęs, kad pirštas ištikruj unukirstas, apalpo ir nuvirto į sieną.

Ieško Provincinės Pagalbos Sulaikyti Dūminimą

Miesto sveikatos departamentas kreipiasi į provincinę sveikatos ministeriją, kad ši imtųsi atitinkamų žygių prieš CNR gelžkelių linijos kompaniją sulaikymui neapsakomo dūminimo Turcot yarduose. Anksčiau pats miestas yra davęs tokį įsakymą, bet kompanija ignoravo.

Orlaivis Užgavo Moterį

Išrodo būtų netikėtina, kad orlaivis skridamas gali už-

gauti žmogų ir sužeisti jį, bet neužmušti. Tačiau spalio 3 d., netoli St. Jerome Echo ežero, prie kranto žuvaujančią moterį, mažiukas keturių keleivių jūrinis orlaivis leisdamasis žemyn užgavo ir sunkiai sužeidė jos pečius. Moteris paguldyta ligoninėje, bet jos sveikata nėra kritiškai padėtyj.

Oro Temperatūra Per Vasarą Virš Normos

McGill universiteto oro stebėjimo biuras raportavo, kad šiemet per visą vasarą — nuo gegužės iki rugsėjo — temperatūra siekė nuo 1.5 iki 3.20 laipsnių virš normos. Taip, pavyzdžiui, lygiom imant, birželio mėnesį buvo 67.5 laipsniai šilumos, kas reiškia 2.5 virš normos. Liepos mėnesį, karščiausiai iš visos vasaros — 71.5 laipsniai, arba aukščiau 1.9 laipsnio, kaip 79 metų lygis. Rugsėjo mėnesį — 68.8 laipsniai, virš normos 1.6 laipsnio. Rugsėjo mėnesį 60.4 laipsnių, virš normos 1.5.

Ši vasara čia taipgi pasižymėjo saulėtumu, mažai buvo apsiniaukusių, debesuotų dienų. Pavyzdžiui, visą mėnesį, nuo birželio 6 d. iki liepos 5 d., kiekvieną dieną saulė švietė.

Serga

Antanas Skrupskis yra susirgęs. Ligonis randasi namie.

Vaiką Buvo Senai Nužudę, Kada Gavo 600,000 Dolerių

KANSAS CITY, Mo. — Paaikėjo, kad Bobby Greenlease kidnaperiai buvo senai užmušę jį, kada jo tėvai sumokėjo jiems \$600,000.

Policija suėmė Mrs. Heady, kuri išvyliojo vaiką iš mokyklos, ir C. A. Hall, vieną iš dviejų jos partnerių, kurie prisipažino prie kaltės. Jie tuojaus nušovė vaiką ir pakišo po žemėmis, viršun pasodindami gėlių. Tačia jie pradėjo reikalauti iš tėvų \$600,000.

Kidnaperiai pakliuvo policijai begirtuokliaudami iš tėvų išluptais pinigais.

Visi kidnaperiai buvo kriminalistai, su juoda praėjimimi.

Nuo to laiko, kai 1932 metais buvo prarastas Lindbergo įstatymas, Amerikoje buvo 459 kidnapinimai (vaikų vagystės). Policija, tačiau, sugavo beveik visus kidnapierius. Tik dvi vagystės liko neišaiškintos.

Jeį Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasauly, Skaitytit Liaudies Balsą

Parduodam Namus

PARUPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA
 PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmdieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager (Reed's Renting Service Reg'd)

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas

Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DU. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

8337 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
 Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
 MINOR REPAIRS.
 RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED
 CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
 FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

Britų rikoje Anglija

Pastirmus anos v Guiana lis ir k ramun Brit: tinėj pusės pusės pietų - susidec nių m apie 50

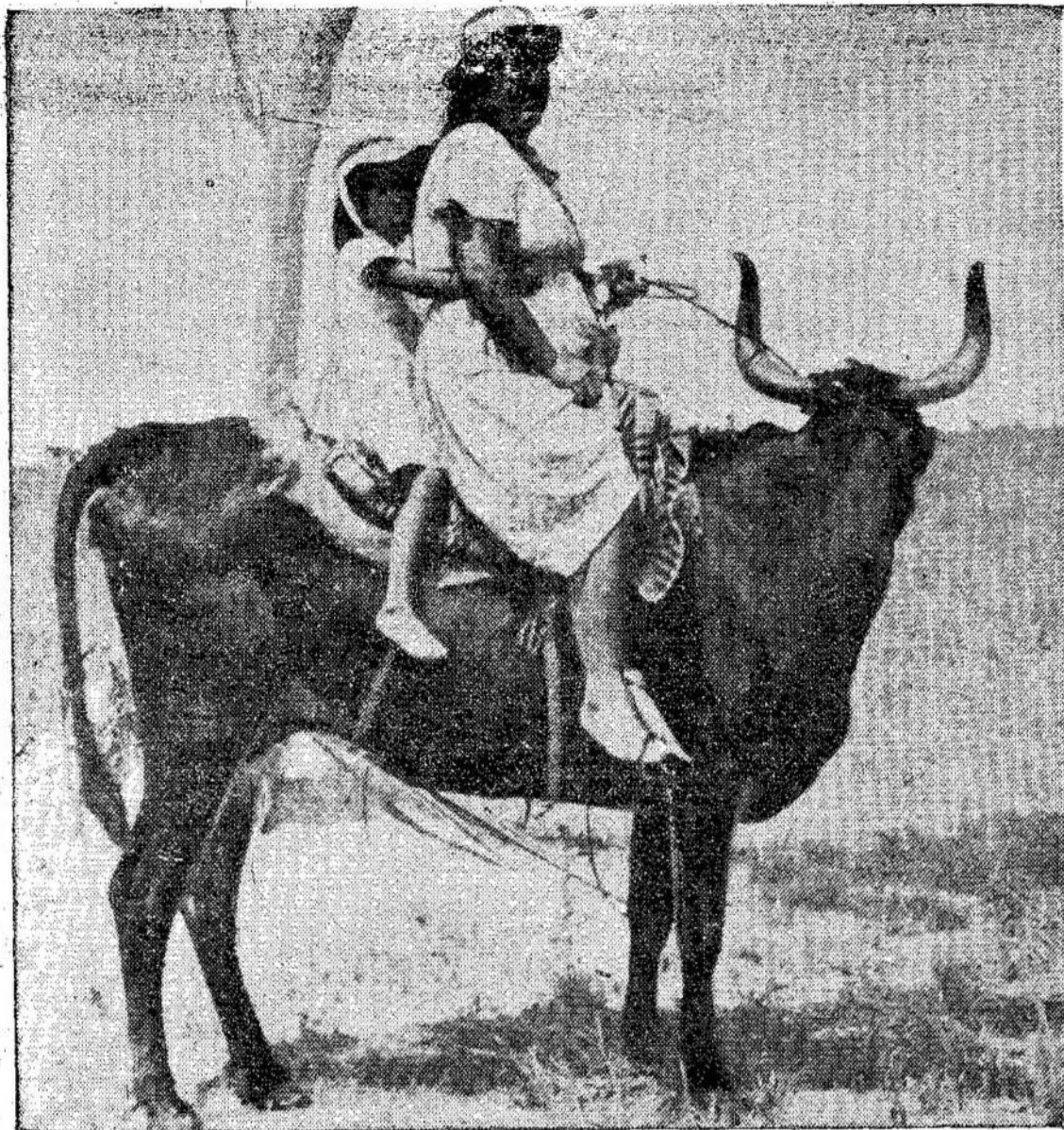
Brit: rinėmi riešuta liais, a ka ir t gos ko dų ir pradėj (1613 užėmė Guiana vo priv lyginir 1674 n są ter noma vardu. metais Guiana

-Brit: sos eil Giliai. O viet skurde

Vėliau

Pere kimai naują pažint: Progre su Dr.

Britų Guiana Pietinėj Amerikoje plotu yra beveik lygi Anglijai, o žmonių nėra nei

pusės milijono, šalis turtinaga, bet žmonės skurdžiai gyvena ir beraščiai. Nuotrauko-

je matote vieną guianietę su savo vaiku ant savo karvutės jojant į miestelį.

Britų Guiana

Pastaruoju laiku iškilio pirmus puslapius Britų Guianos vardas. Kur ta Britų Guiana randasi, kas per šalis ir kodėl tenai reiškiasi neramumai?

Britų Guiana randasi Pietinėj Amerikoje. Iš vakarų pusės yra Venezuela, iš rytų pusės Olandų Guiana, o iš pietų — Brazilija. Jos plotas susideda iš 89,480 ketvirtainių mylių. Gyventojų turi apie 500,000.

Britų Guiana turtinga cukrinėmis nendrėmis, ryžiais, riešutais, kava, guma, gyvuliais, auksu, manganezu, miška ir t.t. Dėl Guianos ilgos kovos tarp britų ir olandų ir kitų. Pirmiausia tenai pradėjo apsigyventi olandai (1613 metais). 1616 britai užėmė olandų ir francūzų Guianas, bet 1617 metais buvo priversti gražinti, kaip atlyginimą už New Yorką. 1674 metais olandai valdė visą teritoriją, kuri dabar žinoma britų ir olandų Guianų vardu. Po ilgos kovos, 1831 metais, britai įsteigė Britų Guianą.

Britų Guianą naudojami visos eilės šalių kapitalistai. Giliai įsivėlę ir kanadiečiai. O vietiniai žmonės skęsta skurde.

Vėliausia Istorija

Pereitą balandį buvo rinkimai Britų Guanoje, pagal naują konstituciją, britų pripažintą. Rinkimus laimėjo Progresyvė Liaudies Partija su Dr. Jaganu priešakyje. Ji

išrinko 18 atstovų iš 24. Bet šis parlamentas prie dabartinių sąlygų yra beveik be teisių.

Parlamento tarimus gali atmesti laikinai taip vadinama Valstybės Taryba arba senatas, kurio 6 iš 9 narių skiria gubernatorius (britų skiriamas), o pats gubernatorius gali vetuoti visus parlamento tarimus, jei jis nori.

Spalio 5 dieną parlamentas turėjo susirinkimą. Dalyvavo visi PLP atstovai ir ministrai. Parlamentui buvo pateiktas bilius, reikalaujantis pripažinti Britų Guianos darbininkų unijas, kurios atstovauja didžiumą darbininkų. O šis bilius labai nepatinka britų ir amerikiečių trustams, kurie dominuoja boksite kasyklas ir cukraus plantacijas.

R. E. Powell, Aluminum Company of Canada prezidentas, pareiškė Montreale, kad reikia imtis tuojautinių priemonių, kad Britų Guiana nepatektų į pilną Progresyvės Liaudies Partijos kontrolę.

Sakoma, kad Aluminum Co. of Canada valdo \$30,000,000 vertės boksite, iš kurio Kanadoje daromas aluminijus. 1952 metais Kanada importavo iš Britų Guianos \$10,000,000 vertės boksite ir \$13,000,000 vertės cukraus.

Spalio 4 dieną Britanijos namų sekretorius Sir Maxwell-Fyfe ir kolonijų sekretorius O. Lyttleton buvo nu-

skridę iš Londono į Škotiją pasitarti su karaliene Elizabetha. Jie pakišo karalienei pasirašyti "emergency" įsakymą.

Kaip spauda raportavo, vyriausybė įgalioja savo gubernatorių Britų Guanoje Sir Alfred Savage imtis atatinamų priemonių. Tuoj po to pasirodė, kad britų karo laivai plaukia linkui Britų Guanos su kariuomene. Vėliau buvo pranešta, kad kariuomenė gabenama orlaiviais.

Spauda paleido kakarinę, būk tenai kairieji rengiasi įvykdyti revoliuciją. Valdžios bilius, kad būtų pripažintos unijos, kas kitur senai įstatymais pripažinta darbininkų teisė, baisiai išgąsdino užsieninius išnadotojus.

Kaip atrodo, tai bus daromi žygiai panaikinti konstitucija, išvaikyti parlamentą ir tokiu būdu visai užgniauti Guianos žmonių teises.

Raudonasis Kryžius Gelbėjo Girtuoklius

MUNICH, Vokietija. — Pradžioje šio mėnesio užsibaigė dviejų savaitių Munich Oktoberfest, didžiausias metinis alaus festivalas Europoje.

Festivalo metu čia lankėsi apie 5,000,000 lėbautojų.

Jie baliavojo tikrai bavariskiu stiliumi, išgerdami apie 1,100,000 galionų alaus ir suvalgydami virš 100,000 vištų

Gyvenimo Kurjozai

(Vietoj Feljetono)

Vieną praėjusią dieną Toronte buvo toks atsitikimas: Skerdyklon varė būrį karvių. Staiga viena karvė subjuro. Ji atsisakė eiti ten, kur ją varo, pasimuistijo ragais prieš tuos, kas jai norėjo pastoti kelią ir ištrūkus iš palydovų, nuėjo gatve savo keliais.

Kilo triukšmas, šūkavimai. Skambėjo telefonai:

Pablūdo viena karvė. Galvijai ištrūko ir grūmoja visuomenės saugumui!

Atvažiavo trokas priloduotas policininkų ir visi skubiai nužygiavo karvės ieškoti. Netrukus rado ją, tą pablūdusią karvę, kuri atsisakė eiti jai likimo nustatytu keliu. Rado ją parkutyje ramiai sau žolę pešant. Supyškėjo šūviai ir gyvulys parkrito. Istorija pasibaigė.

Sakysit, kas čia tokio, kad gyvulį nušovė. Taip ir aš sakau, čia nieko tokio.

Arba, štai Kenijoje negrai yra suvaryti į tam tikras sritis, rezervatais vadinamas, kur jie turi gyventi. Jie ten gali gyventi, jeigu nori, o jei nenori gyventi — gali mirti. Jų skerdyklon nevaro. Tat, daug jų ten ir gyvena, miršta ramiai. O kiti, kaip tas Toronte galvijai, nenori mirti — jie be leidimo bėga iš rezervatų į kitas vietas, į miestus, o kadangi ir ten geresnio likimo nenumato, tai dedasi prie mau mau ir kaip išmano, taip už savo gyvybę kovoja. Policija už tai juos gauda, kurie bėga, tuos šauda.

Čia irgi nieko tokio. Visuomenės saugumą ir krikščioniškos civilizacijos tvarką reikia išlaikyti.

Be abejo, kils ir jums klausimai.

ir keletą kilometrų kiaulienos dešrelių.

Tikėsit, ar ne, gelbėti pasigėrusius lėbautojus buvo pašauktas Raudonasis Kryžius. 4,000 lėbautojų buvo reikalingi didesnės ar mažesnės pagalbos. Nemažas skaičius buvo tiek pasigėrę, kad buvo pavadinti "alaus lėbautojai".

Alaus festivalas ruošiamas sąryšyje su Bavarijos kunigaikščio Ludwig'o ir kunigaikštės Therosos vedybomis 123 metai atgal.

NAUJI REIKALAVIMAI SUTRUKDĘ SUSITARIMĄ

LONDON. — Aukšti diplomatiniai informatoriai sako, kad Britanijos ir Egipto derybos dėl Suezio evakuacijos vėl užsikirto.

Sakoma, kad britai pastatė naujus reikalavimus, kurie ir sukliudę susitarimą.

simas, kaip kad kilo man: kas yra tas visuomenės saugumas, atseit, toji krikščioniškoji civilizacija?

Aš nefilosofuoju apie tai. Nei Ničšės, nei Aristotelio, nei Tolstojaus filosofijų nečiuosiu. Tegu pats gyvenimo pavyzdys duoda atsakymą.

Britų Guanoje gyvena apie pusė milijono žmonių. Žmonės gyvena, vargsta, badauja, paskui miršta. Iš pradžių jie buvo vergai, paskui jiems parodė dievą, supažindino su krikščioniškąja civilizacija.

Pagal tos civilizacijos teises jie išsirinko sau valdžią. Tačiau tai buvo klaida. Tenai viena valdžia jau buvo. Oktopusas, gubernatoriaus vardu — buvo valdžia.

Taigi, trys ypotos sudaro vieną dievą, bet dvi valdžios sudaryti vienos valdžios negali — tai priešinga krikščioniškai civilizacijai. Ir todėl dabar ten vyksta Anglijos karo laivai, kariuomenė išlaikymui tvarkos — gubernatoriaus valdžios.

Komunistai sako, kad žmogus yra žmogumi, neatsižvelgiant jo odos spalvos. Turbūt aš būsiu Mikarčio prašeiktas, nes aš tam tikiu. Aš žinau, kad bile žmogaus jausmai, sąmonė ir kiti polinkiai yra tokie pat.

Bet pagal krikščioniškos civilizacijos tikrovę tokio dalyko negali būti. Pagal tikrovę yra taip: kad jeigu negrai ar kiti kolonijų žmonės nori turėti savo valdžias, tai jie prasikalsta lygiai taip, kaip ir tas galvijai, kuris atsisako eiti skerdyklon ir tuo būdu kėsinausi nuskriausti visuomenę, su savim nusėdamas savo stiskus ir rostbyfus.

Vieno ir kito prasikaltimas baudžiamas mirtimi.

Taigi, jeigu bausmė lygi už vienodus prasikaltimus, tai ir prasikaltėliai yra vienodi, lygūs, vadinasi, tokie pat.

Ir štai ką pagal krikščionišką civilizacijos dorą ir logiką gauname, kad žmogus ir gyvulys yra vienas ir tas pats dalykas.

Ir iš tiesų, žiūrint į mūsų pasaulio visas bėdas ir problemas, darosi aišku, kad už jas patys krikščioniškosios civilizacijos gelbėtojai yra kalti. Jie žmonės laiko gyvuliais ir tikruosius gyvulius — žmonėmis. Taip sakant, viską sumaišo ir paskui patys nežino, ką sako ir ką daro.

Taigi, jie turėtų išspręsti ir nustatyti definiciją tarp gyvulio ir žmogaus, atskirti žmogų nuo gyvulio.

Dėdė Albinas

I. ERĒNBURGAS

AUDRA

(Tasa)

Plentas... Ji čia buvo labai seniai — jie vyko su Naumu į Rozos vestuves. Naumas juokingai šoko. Ir ji tada soko — polką... Štai ir praėjo gyvenimas. Bet Alenka... Negalima palikti Alenkos — ji tik pradeda gyventi... Kur jie? Atrodo, kad Mielniko gatvė...

Baigėsi namai. Aplinkui dykavietės, čia kalnelis, čia dauba ir smėlys, daug smėlio. Visi sustojo: toliau neleidžia. Kai kas užkanūžavo. Moterys ramdė vaikus. Senis šaukė: "Tu išvedei mus iš Egipto..."

Temo, kai jie priėjo prie vokiečių užtvartos. Chana ant imintos žolės pamatė stalus. Kaip raštinėje... Tur būt, užrašinėja, kur pasijusi... Praleidinėjo nedidelėmis grupėmis — po trisdešimt žmonių. Šalia Chanos atsidūrė dvi mergaitės puošniais drabužiais ir pamišęs senis, tas, kuris pasodino Alią į vežimą.

Vokietis paėmė Chanos pasą. Ji paklausė:

— Jūs atžymėsite?

Tačiau jis numetė pasą ant žemės, riktelėjo

— Nekalbėti! Brangenybes!

Chana padavė jungtuvinių žiedų ir tris sidabrinius šaukštus.

— Viskas?

Juos praleido toliau. Kitas vokietis šūkavo:

— Nusirengti! Vikriau!

Chana stovėjo, nesijudino. Vokietis smogė jai.

— Nusirengti! Mergaitę nurengti!

Ką dar jie sugalvojo? Žvėrys!.. Chana ėmė rengti Alią. Mergaitė verkė:

— Senele, aš nenoriu mautytis! Senele, šalta...

Chana paėmė ją ant rankų, prispaudė prie savo išdžiūvusio kūno, dar mėgino ją sušildyti.

Senis nusivilko švarką.

— Nusimauti kelnes! Gyvai!

Senis atsakė:

— Ne.

Tada vokietis trenkė jam į veidą, tas susvyravo, bet nenugriuvo: jo akys pasruvo krauju, ir gerkliniu, aštriu balsu jis išrėkė:

— Būk prakeiktas tu ir tavo padermė, ir tavo namas, ir tavo kelias!

Pribėgo kitas vokietis, automatu sužnekino senio galvą. Alia verkė:

— Senele, aš bijau...

— Mane užmuškite, bet vaiką palikite! — maldavo Chana.

— Nekalbėti! Pirmyn! Vikriai!

Dvi mergaitės nusirengė. Vokiečiai žiūrėjo į jas go-

džiomis ir piktomis akimis. O mergaitės šypsodamosios nuėjo į priekį ir visiems nelaukta uždainavo:

Pirmyn, vergai nužemintieji...

Chana pamatė: dauba. Jos sąmonė dar pasiekė greta ėjusios moters žodžiai: "Tai Babij Jar..." Paskui vokiečiai pagriebė Alią ir atsivėdėjęs švystelėjo mergaitę į daubą. Isteriškai suspiegė Chana ir iš karto nutilo, pasisuko į vokiečius, aukštai pakėlė ranką, suriko:

— Osia ateis! Raudonoji Armija ateis! Už viską sumokėsite, žvėrys!..

Juos atvarė prie pat daubos, paleido seriją iš automatų.

Prie daiktų krūvos vokiečiai vaidijosi:

— Aš tau sakiau, kad tas laikrodėlis mano...

— Tu sakei apie kitą, o ši aš buvau atidėjęs...

Jis įsikišo į kišenę keletą žiedų, tarp jų ir tą, kurį jaunąs svajingas siuvėjas kadaise buvo užmojęs ant susijaudinusios Chanos piršto... O štai Alios kailinukai. Chana vakar spėjo juos pataisyti... Nickas jų neima... Skalbiniai, žaisliukai, moteriški krepšiai, ramentai, maldaknygės, skrybėlė su didele plunksna...

—

Ruduo buvo šaltas. Prapliupo lyti. Gilūs apkasai, panašūs į šulinius, buvo pilni vandens. Žmonės šalo, čiudė, keikėsi. Dieną ir naktį bombos, sviediniai, minos. Atrodė, priešas buvo ištyręs kiekvieną žemės pėdą. Kiek galima prastyti tokia pragare? Osipas gūžtelėjo pečiais — įsakyta laikytis.

Seniai nebuvo pašto. Bet štai likimas pasigailėjo, atžliaužė pulko laiškanesys Serdenka. Nuo jo bėgo vanduo. Jis ištraukė iš po pažasties žmonių džiaugsmą: melsvus, geltonus, pilkus vokus, mokyklinių sąsiuvinų lapelius, sulankstytus trikampiais, du laikraščius — armijos ir maskviški.

— Duok "Zviozdočką".

Osipas žinojo, kad jam laiškų nėra. Kur Raja? Ar spėjo jos ištrūkti?... Jis stengėsi apie tai negalvoti, bijojo, kaip jis pats sau sakė, "ištižti". Nieko nesakė draugams, jie ir nežinojo, kad komisaras turi šeimą.

Osipo privengta: jis atrodė pernelyg logiškas, sausas. Jis pats suprato: kažkas netaip, kaip reiktų. Koks gi aš komisaras?... Bataliono siela buvo kapitonas Bielogorovas, mėlynakis, svajingas, kada reikia — drąsus, kada reikia — linksmas. Jam patikėdavo

asmeninius reikalus, pasakodavo apie žmonas, vaikus, džiaugsmus, negandus. O ir jis pats mėgo pasakoti apie savo Klavą — net Osipas žinojo, kad Bielogorovo žmona — konservatorijos klausytoja; susituokė jėdu prieš karą, ruošėsi į Alupką.

Skaitė laiškus kartą, antrą, davinėjo draugams.

Didelis lapas šurkštavo popieriaus. Didelės nerangios raidės. Tai Goriuncevi rašo motina — kolektyvinio ūkio valstietė. "Labą dieną arba labai vakarą, brangusis mano sūnau! Siunčiu tau nuoširdžiausią motinos pasveikinimą ir pranešu, kad mes visi gyvi ir sveiki, ko ir tau linkiu. Šurą pašaukė, Marusiai gimė dukte. Javus suvalėme, o su bulvėm prastai, trūksta žmonių, žadėjo iš Siranės atsijusti miestiečių. Brangus mano sūnau, mušk biaurybes už mano motiniškos širdies žaizdas! Siunčiu nuoširdžiausią pasveikinimą tavo mieliesiems draugams ir linkiu pasisekimo kariškame gyvenime..."

Perskaitęs Osipas norėjo pasakyti kažką, kas labai švelnu, bet nerado žodžių, galvoje sukosi "pažangūs kolektyviniai valstiečiai", bet tai — straipsniui, o čia motinos laiškas...

Petrickis jaudinosi:

— Žmona rašo, kad evakuojasi kažkur Uzbekistanan. Nežinau, kaip ji susidoro? Juk vaikiščiui aštuoneri metai, o mergaitė penkeri...

— Gerai, kad evakuojasi, — atsakė Osipas. — Ten ramiau. Ir šilta... Aš ten nebuvau, bet draugas pasakojė — aguročiai, vynuogės, kišmišas. Ko tu jaudiniesi? Berods, turime valstybę, o ne mišką, pilną vilkų. Aš prie Pečioros buvau, klimatas sunkesnis. Ir ten gyvena — kinas, jaunuomenė šoko, šeimos, pyragus kepė...

Įsitikinimo kupinas Osipo balsas veikdavo ne tik Chaną, Petrickis nurimo; jis parodė Bielogorovui vaikiškus krevezojimus:

— "Brangus tėveli..." Tai dukrelė rašo... Ir gerai parašė...

Prie Osipo priėjo leitenantas Zarubinas:

— Mes čia sėdim, mirksim. Aš jau nekalbu apie kitus dalykus... O ką jie Penzoje galvoja? Nenori motinos aprūpinti malkomis...

Cia ne jausmai, čia viskas aišku. Osipas tuoj pat parašė Penzos miesto komitetui — apie tarybinį patriotizmą, apie leitenanto Zarubino narsumą, apie tai, kad žiemą būtina reikalingos malkos...

Bielogorovas buvo kupinas laimės, jam reikėjo su kuo nors pasidalinti ja. Osipą jis laikė žmogumi, laisvu nuo būdingų kitiems silpnybių, toks, tur būt, ir įsimylėjęs nebuvo... Bet Osipas buvo

greta, ir Bielogorovas pakišo jam blankų violetinį popieriaus lapelį. Neskaičius buvo galima suprasti, kad rašo jauna, puošni moteris.

"Mano mylimasai, vieninteli!

Aš nežinau, ar gauni mano laiškus, bet aš taip karštai, taip aistringai galvoju apie tave, kad tu privalai tatai jausti. Dėl manęs būk ramus, aš stengiuosi gyventi, blogiausia už viską — nusiiminti, tiktai naktį, kai niekas nemato, blianu kaip kvaiša į pagalvę. Maskvos tu nepažintum, ji — ji karine uni-forma kaip ir tu. Aš nebuvau namie dešimt dienų, mes kasėme apkasus prie (cenzūra išbraukė vieną žodį), iš pradžių dėl neįpratimo buvo sunku, ir bombarduodavo, bet susidorojome. Vokiečiai ten mėtė idiotiškus atsišaukimus, vadino mus "panelėmis", matyt, neįsivaizduoja, kad tokios "panelės" kaip aš gali ir smuiku griežti ir kasti žemę. Gal būt, mus pri-vers iš čia išvažiuoti, bet tu nesijaudink, dabar toks laikas, visi turi imtis ne savo darbo. Jeigu tu gali šaudyti, kodėl aš negaliu dirbti kolektyviniame ūkyje? Svarbiausia — nugalėti, nors pranešimai nelabai linksmi, aš kažkodėl įsitikinusi, kad taitai bus greitai. Aš prisimenu kiekvieną dieną, kiekvieną minutę, praleistą su tavimi. Ar prisimeni Maskvos jūrą ir kaip tu įkritai į vandenį, ir paskui vakare... Aš negaliu apie tai rašyti, tu pats viską žinai. Aš bučiuoju tave kaip tuomet, ir net jei karas truks šimtą metų, aš lauksiu, lauksiu, lauksiu!"

Osipas apsiniaukė: laiškas jam priminė Rają. Gal būt, ir ji ištrūko, kasa apkasus arba dirba kolektyviniame ūkyje? O jeigu jie įstrigo Kijeve?... Ne, apie tai negalima galvoti!

Jis skaito kovotojams įžanginį: "Apginti Maskvą — pati svarbiausia tarybinio kario pareiga". Straipsnis jam patinka, viskas protinga, aišku. Jis žiūri — žmonės klausosi, tyli. Kažkodėl jis vėl prisimena Rają... Ji sakydavo: "Nieko tu nesupranti, nieko..." Gal iš tiesų jis nieko nesupranta? Bielogorovas praėjusį kartą sakė jam: "Gerai, bet sausokai."

Ir Osipas kalba: — Vado žmona rašo, kad Maskva dabar kariška. Ten kaip ir pas mus. Ji muzikos mokosi, turėtų saugoti rankas, o nuėjo apkasų kasti... Tai gi, reikia laikytis. Maskva — ne vien gynybos linija, ji štai čia...

Nevikriuo mostu jis rodo į širdį ir galvoja — paika kaip romane...

Tai buvo trumpas poilsis — tarp dviejų vokiečių atakų. Devynios dienos, kai jie čia. Upelis... Argi tai apsauga? Ji ir vaikas pereitų.

Pačią pirmąją naktį kovotojai išrausė gilius apkasus, anga siaura — vos pralisi. Vokiečiai atakuoja po du kartus per dieną. Aplinkui neliko sveikos vietos — duobė prie duobės. Svarbiausia, maža šaudmenų — sunku pristatyti. Bielogorovas ir Osipas nutarė prileisti vokiečius arčiau — "taupymo režimas". Bielogorovas paklausė: "O mūsiškių nervai ar išlaikys?" Osipas net neatsakė — jam juk karas...

Vakar Zarubinas tarė Osipui:

— Nejaugi nebaisu?

Osipas supyko:

— Na, baisu. Kodėl aš turiu tau apie tai pranešti? Uždavins, berods, supranta mas — laikytis. Maža ką žmogus jaučia, ne viską jis privalo skelbti. Jeigu žmogus persivalgo agurkų ir išpunta, apie tai romanuose nerašoma, rašoma apie ką kita...

Jis pažiūrėjo į pilką, išsekusį Zarubino veidą ir nelaukta meiliai pridūrė:

— Praeis. Tai vis nervai. Man dantį skaudėjo, uždėjo kažką dantistas, dar labiau ėmė skaudėti, o paskui iš tikrųjų praėjo. Jis pasakė: "Tai nerva aš jum nuraminau..." Čia geriau be nervų. Pasėdėsim ir nustosim jausti. O kai grįšim namo — ten žmona, nervai, viskas, ko nori...

Vokiečiai nutarė mesti aviaciją. Tai atsitiko pavakare. Truputį prasiblaivė, dangaus kraštas buvo purvinai raudonas. Osipas skaičiavo: trisdešimt keturi... Ir liovėsi skaičiavęs. Tur būt, senovėje taip vaizdavosi pasaulio galą: žemė dreba. Kiek tie šunsnukiai aviacijos turi? Kažkodėl jis prisiminė brošiūrą: Ruras, Esenas, kova dėl žaliavų padalijimo... Paskui viskas susidrumstė, tartum kas atsivėdėjęs būtų smogęs jam į krūtinę. Jis atsipeikėjo, kai Goriuncevas, apkabinęs jį, riktelėjo:

— Komisarą užmušė!

— Duok atsigerti. Gerti noriu...

Jis išgėrė gurkšnį ir pajuto koptumą; jis vėmė. Sunkiai skaudėjo galvą, norėjo atsistoti, bet susvirdulio ir tuoj pat atsigulė. Valandėlį jam atrodė, kad jis namie, serga, Raja atnešė karštos arbatos, aspirino. Tuojaus galvai palengvės...

— Bloga jums?..

Tai Zarubinas, jis atrodė toli toli...

— Nieko, tuoj praeis.

— Bielogorovą... Mirtinai...

— Ką?..

Osipas pašoko.

Bielogorovo negalima buvo pažinti — taip ji sužalojo. Osipas pastovėjo, pajudino lūpas — norėjo kažką sakyti, bet negalėjo. Paskui jis ištarė:

— Imu batalionui vadovauti.

Naktį Bielogorovą palaido-

jo. Nebuvo le pas parašė skardinės: "gorovas. Kritimi. 1941.X. vių salve. At čiai pakabino prisiminė, ka svajojo: "Ba žiuosiu su Kl Geras buvo j geros — lin gos... Reikia vai. "Lauksi metų..." I džiaugė, kad jį nežiūri, is siai matyti, k — Ryšys tarė Zarubin laukti nėra k tis.

— Tokio is

— Bet ju maža. O jie r ti...

— Buvo j kytis.

— Kas tt mas?..

Osipas nus

— Klausy lus, tas tiesa sakė: "Nega kakliu gyver

Nuo to, ka mą kartą pa mą, ir Zarub pasidarė ka

Visi ėmė šyp dabar kalbė

— Tu ma turime nuos kas darosi a

naktį savišk prie upelio

ju mažų ma dešimt guli

prie Maskvo sies tik todė

tai jie ir p nueis.

Ataka —

dvyliktoji —

beskaičiuoda

jo anksti ryt

to. Nemiela

tus, aplauž

rausta žeme

drumstės up

atrodė, kad

džiulio kraš

Ches
Dirbami
Darbas
699
prie

jo. Nebuvo lentutės, ir Osip pas parašė ant konservų skardinės: "K-s 1. A. Bielogorovas. Krito didvyrio mirtimi. 1941.X.12". Paleido šūvių salvę. Atsakyman vokiečiai pakabino raketų. Osip prisiminė, kaip Bielogorovas svajojo: "Baigsis karas, važiuosiu su Klava į Alupką..." Geras buvo jo veidas, akys geros — linksmos, protingos... Reikia parašyti Klavai. "Lauksiu kad ir šimtą metų..." Ir Osipas apsidžiaugė, kad tamsu, niekas jį nežiūri, iš veido tikriausiai matyti, kaip ištižo...

— Ryšys nutrauktas, — tarė Zarubinas. — Dabar ir laukti nėra ko. Reikia trauktis.

— Tokio įsakymo nėra. — Bet juk šovinių visai maža. O jie rytoj vėl ims lysti...

— Buvo įsakymas — laikytis.

— Kas tiai — atkaklumas?..

Osipas nusišypsojo:

— Klausyk... Aš atkaklus, tas tiesa. Man ir žmona sakė: "Negaliu su tokiu atkakliu gyventi..."

Nuo to, kad komisaras pirmą kartą paminėjo savo šeimą, ir Zarubinui, ir kitiems pasidarė kažkaip lengviau. Visi ėmė šypsotis. Gi Osipas dabar kalbėjo rimtai:

— Tu manai, kad tik mes turime nuostolių? Pažiūrėk, kas darosi aname krante. Jie naktį saviškius ištempia, o prie upelio bijo prieiti. Ten jų mažų mažiausia penkiasdešimt guli. Tie jau nelys prie Maskvos. Jeigu trauksies tik todėl, kad jie lenda, tai jie ir prie tavo Penzos nueis.

Ataka — vienuoliktoji ar dvyliktoji — Osipas suklydo beskaiciuodamas — prasidėjo anksti rytą, tik tik prašvito. Nemiela buvo žemė: lietus, aplaužyti medžiai, išrausta žemė, geltonas susidrumstęs upelis. Bet Osipui atrodė, kad kaip tik čia didžiulio krašto širdis. Įsikibo-

me ir nesitrauksim!... Vokiečius prileido per du šimtus metrų; paskui atidengė kulkosvaidžių ugnį. Ir vienuoliktoji ar dvyliktoji kartą vokiečiai nusirito atgal. Osip pas skaičiavo: dar koks keturiasdešimt... Jeigu visur taip, nematys jie Maskvos.

Ir vėl ėmė gausti dangus. Slykštynė, kurgi mūsų naikintuvai? O tarp kitko, ar daug aš čia žinau — kaimynams gal dar blogiau? O gal mūsiškiai kontratakuoja... Viena aišku: reikia laikytis. Jeigu mes žmonės, tikri, tarybiniai žmonės, nebėgsim. O Klava laukia Bielogorovo... Kur Raja, Alia, mama?... Ne, negalvosiu! Geriau skaičiuoti, kaip sprogsta bombos — ramiau...

Keleris piktai žiūrėjo į gerai pažįstamą jam vaizdą: lietaus ruožai, rudas, riebus purvinas, sudegusių namų krosnys, sužaloti medžiai, o tolimoje tas nususes upeliūkštis. Leitenantas Krauze vakar pasakė: "Perėjome Dnieprą ir tūpčiojame prie kažkokios balutės..." Šį kartą Krauze teisus, bet jis prastas viršininkas — šurkštokas, neteisingas, "gelizinius kryžius" dalina savo pamėgtiesiems, o kai pamatys šiek tiek inteligentišką žmogų, tuoj kimba.

Kokia pikta dvasia išgalvojo šį kraštą? Čia nė gyveniti negalima... Su ilgesiu Keleris prisiminė gimtojo Nekerio krantus, uvarius namelius, sodus, gėlynus, gebenių arba vynuogienojų apraižytas lapines. O Prancūzija... Tiktai dabar jis suprato, kaip laimingas buvo Prancūzijoje. Galima, žinoma, pa juokti prancūzus — jie sumulkėjo, nedaro pažangos, bet vis dėlto jie kultūringi žmonės. Prancūzijoje nėra to komforto, į kurį įpratę vokiečiai, bet prancūzai turi savo gerų savybių, jie sąmojingi, elegantiški malonūs draugystėje. O svarbiausia — jie gerai mus priima. Mi-

mi tikriausiai pamelavo, mėlynos dėmės jai buvo nuo kono nors kito... Per visą laiką mane tik vieną kartą blogai priėmė. Bet juk Diuma — siauras specialistas, jis eina septintą dešimtį, jis negali suprasti, kad pasaulyje viskas pasikeitė. Gerai, kad aš apie jį nepranešiau gestapui — vokiečiai turi būti didžiandvisis. Be to, esama profesinio solidarumo... Kam tai prisiminti? Kaip malonu buvo Dižone! O Mimi... Kiek jis duotų už vieną naktį su Mimi! Nuo pavasario jis gyvena kaip vienuolis... Gera būtų gauti atostogų ir nuvykti pas Gertą. Aišku, dabar apie tai nėra ko svajoti, reikia paimti Maskvą. Ir štai kažkoks pasigailėjimo veratas upelis...

Fiureris pasakė, kad pagrindinės raudonųjų jėgos sunaikintos; jis žino, ką sako. Mes juk matom tik tą, kas mums po nosim. Viena nesuprantama: juo toliau mes einame, juo blogiau... Prancūzijoje buvo atvirščiai, draugai pasakojo, kad iš pradžių prancūzai mėgino priešintis, net kontratakavo. O mūsų pulkui nė kariauti neteko... Iš kur raudonieji tiek kareivių ima? Krauze sako, kad jie neturi automatų. Dėl to nelengviau — kulkosvaidžiais kalena... Kažin kokie apstėsti! Juk jie žino, kad praloš. Kuriam galui priešintis? Iš čia Maskva ranka pasiekiamo. Aišku, kad mes ten būsim. Jie ruošia baisias skerdynes, kad tik pratęstų dar bent mėnesį. Kai prancūzai pamatė, kad visi koziriai mūsų rankose, jie sutiko pralošę partiją, tati natūralu, taip elgiasi kiekvienas kultūringas lošejas. Tačiau rusai išties laukiniai, užtenka pažiūrėti į jų kelius...

Pirmosiomis rusų kampanijos dienomis Keleris stengėsi nuramdyti draugus, kurie šaudė į langus, laužė duris, tąsė merginas: "Mes turime jiems parodyti, kas yra vokiškas didžiadiavasiškumas." Jis net dalino vaikučiams cukrainius. Prisiminęs tai, jis nusišypsodavo. Gerta teisi: aš nepataisomai naivus. Užtenka sėnei pravirkti arba kokiai nors mergiotei nusišypsoti, ir aš pasiruošęs daryti dar vieną paikystę... Vakara užmušė Kurtą Šramą.

Jis buvo studentas filologas. Iš jo galėjo išeiti pasaulinis mokslininkas. O jį nušovė aziatas, kuris net nežino, kas yra universitetas. Cukrainiai... Ne, čia reikalingas rimbas. Pažaboti juos, kad jie neatsipeikėtų!... Gal būtų penkiasdešimt metų su jais bus galima kalbėti žmoniškai, ne anksčiau.

Prieš metus Keleris nerūpestingai gyveno Dižone; jam atrodė, kad jis daug matęs kareivis — juk jam buvo tekę dalyvauti susišaudyme. O dabar jis iš tikrųjų frontininkas. Kurtas mirė ant jo rankų. Ne vienas Kurtas — prie to prakeikto upelio jie neteko trečdalis kuopos. Vakar Keleris rado utelę; jam pasidarė šlykštu, o paskui jis pagalvojo: štai jis, tikrasis karas — su krauju, mėšlu, siaubu! Čia ne galvoj Mimi. Gal būtų, draugai buvo teišūs, kai prievartavo rusų merginas. Negi gėlių joms įteiksi. Karas turi savo įstatymus: nori kartais pagiežą išieti, padegti, sugriauti, pasmaugti. Gerta manęs nepažintų — sulaukėjau...

Kuopoje buvo įvairių žmonių — ir valstiečių, kurie kalbėjo apie margus, apie trašas, apie karvių pieningumą, ir muzikos mokytojas, ir komersantas iš Halės, ir studentų. Keleriu patiko unteris Vilis Veberis, jaunuolis šviesiu, beveik moterišku veidu ir šaižiomis daug ma-

čiusio kareivio akimis. Veberį būtų galima pavadinti gražuoliu, jei jis neturėtų gūžio, kuris išsipūdavo jam susijaudinus. Kuopoje Veberis buvo laikomas drąsuoliu. Iki karo jis mokėsi. Jenoje ir maloniai stebino Kelerį savo apsisiskaitymu, citavo Šopenhauerį, Šatobrianą, Dostojevskį, mintinai kartojo ištisus puslapius iš Nitšės, bet kartu nebuvo sausa knygų kandis — mėgo išgerti, papliaukšti, poilsyje geriau už visus įstaisydavo — Keleris žinojo, kad, išėjus su Veberiu, bus ir vištelė, ir grietinėlė, ir minkšta lova. Žiūrėdamas į Vilį, Keleris mąstė: ne profesoriui Diuma mus suprasti, štai ji, naujoji rasė — kareivis su knyga, išminčius su šautuvu!

— Aš svajoju apie tą laiką, kada baigsis karas, — prisipažino Keleris savo jaunajam draugui. — Aišku, norint sukurti naują Europą, reikia daug kas sugriauti. Bet ateis pergalės diena... Mes grįšime prie savo knygų, į savo šeimas... (Bus daugiau)

TURKIJA IŠRINKTA SAUGUMO TARYBON

NEW YORKAS. — Amerikiečiai pravarė savo kandidatą į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą — Turkiją.

Tarybų Sąjunga siūlė Lenkiją.

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY
 Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
 Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
 Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas
699 Bloor St. W. Lombard 1438
 prie Ossington Toronto
 Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION
 College and Lansdowne Kampas
Telefonas: ME. 9028
 (Daprovolskių Zentas)

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
 Egzaminuoja akis, išbrina akių nervus, nuo kurių paelsna nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
 470 College W., Toronto
 Telefonas: RA. 3924

Elora Flower Shop
 396 College St. RA. 5459
 RA. 4228
 Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams
 Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam

 Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnieriūs
 ● Siuvam Pagal Mierą,
 ● Parduodam Gatavus,
 ● Taisom, Perdirbam,
 ● Pakeičiam Fasoną
 Darbas Garantuotas
PRINCESS FASHION FURS
 506 Queen St. West
 Telefonas: EMpire 3-8884
 ir
 750 Yonge St.
 Telefonas: RA. 8971

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Smagūs šokiai

Seni Hamiltono lietuviai rengia linksmus šokius šeštadienį, spalio 17 dieną, Karpatu rusų salėje; 707 Barton St. E.

Bus gera muzika, šiltų ir šaltų gėrimų, užkandžių.

Hamiltono ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti ir linksmi vakarą praleisti.

Pradžią 8 valandą vakaro.

Rengėjai

Windsor, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 10 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmdienį, spalio mėnesio 18 dieną, 1 val. p. p.

Kviečiame visus narius atsilankyti.

Valdyba

Laiškas iš Šteitų

Rašo Dėdė Vincas

Šiuom kartu, kaimynėliai mieli, veik neturiu nė kuom pasigirti, o peiktis bijau, kad kartais per savo neapdairumą, neišplepėčiau militarinis Šteitų sekretus. Tačiau manau, jog tai nebus joks militarinis sekretas, kad nežiūrint kaip mes nesistorojam, o vis kitaip stojas.

Ir kaip mes nesistorojame, kad užkariauti Korėją. Ne tik mes vieni, bet ir apie virš tuzinas talkininkų, kad pliekėm, tai pliekėm komunistus, o ką laimėjome? Ugi

Torontiečių Kronika

Mirė

Pereitą savaitę mirė Katrina Skinulienė. Nuliūdime paliko 5 sūnus ir jų šeimas.

Serga

Sunkiai tebeserga A. Medalinskas. Taipgi sunkiai susirgo A. Guobis. Abu randa si ligoninėse.

Rep.

taip nusistorojome, kad sugrįžę pasižiūrėti, ar daug šiaurės Korėjos užkariavome, paliaubas turėjome padaryti toj pačioj vietoj, iš kurios pradėjom policinę savo akciją prieš komunistus.

Gi išsiperinę atombobę, manėme, kad visą pasaulį pačiupome į savo rankas ir jau nepaleisime! Juk tai buvo toks triumfas, kaip pražybusi Betlėjaus žvaigždė, prieš kurią visas pasaulis klaupsis iš baimės, o ir paskutinė Anglijos karalienė, ant verbliūdo atjojusi, paklos savo karūną po Dėdės Samo kojomis, bet...

Kur buvę, kur nebuve, niekam nē bū, nē be nepasakę, kaip niekam ir negrumeję, šmakšt ir išlindo nei anas Pilypas iš kanapių su savo pragarbombe tie, prakeikti rusai! Tai įvarė mus į toki strioką lyg būtų aptemęs dangus ir pradėjusios skaldytis uolos!

Dabar mes, kad nepraradus paskutinės nuodiejės, vis dar raminau, kad mūs bombos daug pasiutesnės ir daugiau mes jų turime. Bet kada šteitietis atgula į lovą, kurio didybe ir šaltu bei karštu karu įkaitusi makaulė kiek atvėsta, nori ar nenori, bet turi dasileisti tos tiesos, kad kaip toli jam iki priešo, taip toli priešui iki jo. Atvėsęs jo protas stato klausimą: Kas atsitiktų su Nevjorko dangarėžais, subvėmis bei tuneliais, jei ten teksteltų, kad ir tik beibės didumo bombikė?

Toki klausimą iš savo sumenės išgirdęs, jis vėl rami-

nasi: Jeigu jau priešas su atomo spinduliais ir išdegin-tų man vieną akį, tai aš daugiau tų spindulių turėdamas, išdeginčiau jam abi akis! Taip susiraminęs apsiverčia ant antro šono ir kiek prisnūdęs, vėl surinka: Ginkluokimės ir ginkluokime savo prisipirktus draugus!

Tačiau, jei kas mums pasiūlo sueiti su rusais prie vieno stalo ir gražiuoju išnarpinti visus nesusipratimus, tai ir ginklavimasis paliktų be prasmės, mus perlieja kaip šaltu vandeniu. Argi mums, šteitiečiams, prie tokios nešlovės prisileisti?! Tiek prisidirbę vis smarkesnių ir smarkesnių bombų, tiek apie tų bombų macią prisikvolinę, tiek ne tik kitus, o ir patys save tomis bombomis įbauginę — insime ir išdumpuosime tą visą dievo dovaną ant dumsų!

Bala degs ar nedegs, bet mes savo pasiutimą varysime ir tiek!

LAMPORTAS TURES DU Oponentus

TORONTO. — Pasirodo, kad majoras Lamportas turės du oponentus šių metų rinkimuose.

Arthur J. Brown, Toronto miesto apšvietos tarybos pir-

Pardavimui

Parsiduoda Beauty Parlor. Gerame distrikte. Kreiptis: ME. 3060. Toronto, Ont.

Pardavimui

Pastatas su progresuojančiu bizniu tabako distrikte. 3 Lane Bowling, Pool Room su 3 Boston ir 2 Snooker stalais, Snack Bar, minkšti gėrimai, ice cream ir cigaretai. Šeši apartamentai išnuomoti, apartamentas savininkui.

Tolimesnių informacijų galima gauti pas A. Puzarą, Box 38, Rodney, Ont., arba telefonu: 131M.

mininkas, paskelbė savo norą kandidatuoti į majorus.

Nathan Phillips, buvęs aldermanas, taipgi neišsivadėjęs idėjos pabandyti dar sykį.

LIAUDIES BALSO

Metinis

Koncertas

įvyks

GRUODZIO 5 d.

Christie Auditorium

83 Christie St.

Toronto

Prašome ruoštis jame dalyvauti

Ekspertiškai įdedam visokių geriausių išdirbystės allejaus degintojus.

- Išmokėjimas pratęsimas a net iki 24 mėnesių.
  - 10% pigiau mokant iš kaito no.
  - Garantija vieniems metams.
  - Allejaus sutartis su bile karta allejaus kompanija.
- Mes taipgi įrengiam ultra mės durniška šilto vandens sistemą šilto oro pečius.

Garner & Co.

15 BARTON AVE., TORONTO
Tel. ME. 2554

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.

Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

Suite 403 - 455 Spadina

Toronto

Ofiso Tel. KL 4989

Rezidenc. Midway 9352

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

6 Adelaide St. East

Ofiso telef. EM. 6-9591

Rezidenc. — MO. 1232

Toronto

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai

pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto

Tel. WA. 5957

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMUNSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO